

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Перший проректор
 Марина ХРОЛЕНКО
 "_____ " _____ 2025 р.

Робоча програма

навчальної дисципліни МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР

Галузь знань: A Освіта

Спеціальність: A4 Середня освіта

Предметна спеціальність: A4. 01 Середня освіта (Українська мова і література)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Українська мова і література)»

Статус дисципліни: нормативна навчальна дисципліна циклу професійної підготовки

Структурні підрозділи (факультети, ННІ, кафедри), відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни: Навчально-науковий інститут філології та історії

Кафедра: української мови, літератури та методики навчання

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальне навантаження				Кількість годин						Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити		Години		Аудиторні заняття				Індивідуальна робота здобувачів освіти	Самостійна робота здобувачів освіти	Залік	Іспит
							Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	III	V	8	4	240	120	58	30	2	26		62	3	
		VI		4		120	62	28	6	28		58		I

Робочу програму складено на основі ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта, предметною спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, навчального плану

Укладач робочої програми Гричаник Н. І.
(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою української мови, літератури та методики навчання
протокол від «24» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія ГОГОЛЬ, д-р пед. наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ННІ Філології та історії
протокол від «28» серпня 2025 р. № 9

Голова вченої ради ННІ Філології та історії

(підпис)

Андрій ГРИЦЕНКО, д-р пед. наук, доцент

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Наталія ГРИЧАНИК, канд. пед. наук, доцент
підпис (ім'я та прізвище, науковий ступінь, вчене звання)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інтеграція України до європейського освітнього простору, важливі соціально-економічні перетворення, зміна світоглядної парадигми, процеси інформатизації, гуманізації, мобільності суспільства, реформування вищої освіти зумовлюють модернізацію професійної підготовки майбутнього вчителя-словесника. У законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), Концепції «Нова українська школа» наголошено на тому, що сучасна школа потребує фахівців нової генерації з високим інтелектуальним потенціалом, творчою активністю, здатних самостійно мислити, продукувати нові ідеї, глибоко сприймати і розуміти художньо-естетичні цінності, аналізувати, інтерпретувати явища культурного життя суспільства. Від рівня професійної підготовки майбутнього вчителя-словесника залежить якісне виконання завдань, що постали в системі гуманітарної освіти й виховання підростаючого покоління та його переходу до самостійного життя. У зв'язку з цим виняткового значення набуває опанування здобувачами вищої освіти вузівським курсом методики навчання української і зарубіжної літератур.

Методика навчання української і зарубіжної літератур є складовою частиною дисциплін обов'язкового освітнього компонента циклу професійної підготовки.

Пріоритетні напрями робочої програми:

1. *Мета курсу* – підготувати майбутнього вчителя-словесника до викладання української і зарубіжної літератур в сучасних закладах загальної середньої освіти.

2. *Основні завдання навчального курсу:*

- формувати у здобувачів освіти ґрунтовні теоретичні знання з методики навчання української і зарубіжної літератур як фахової дисципліни в системі професійної підготовки майбутнього учителя-словесника;
- співвідносити основні теоретичні наукові напрацювання літературознавчої, психолого-педагогічної, методичної наук з їх практичною реалізацією на уроках української і зарубіжної літератур в сучасних закладах загальної середньої освіти;
- удосконалювати вміння і навички планування освітнього процесу із української і зарубіжної літератур, організації та проведення різних типів і форм уроків завдяки поєднанню практично необхідних методів, прийомів і видів навчальної діяльності;
- удосконалювати вміння організовувати і проводити шкільний аналіз художнього твору з використанням традиційних та інноваційних його видів і шляхів аналізу;
- сприяти формуванню навичок організації та проведення занять з вивчення оглядових і монографічних тем, використання методів, прийомів і принципів вивчення біографії письменника;
- розвивати вміння використовувати традиційні методики та інноваційні технології під час організації й проведення уроків із зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти;
- виховувати повагу до вчительської праці, усвідомлене розуміння важливості обраного фаху.

Вимоги до знань та вмінь майбутніх учителів української мови і літератури:

Студенти повинні знати:

- теоретико-методологічні засади методики навчання української і зарубіжної літератур як галузі педагогічної науки; місце й роль української і зарубіжної літератур в системі шкільної мовно-літературної освіти та в контексті формування читацької, культурної й міжкультурної компетентностей учнів;
- чинні нормативно-правові документи, що регламентують навчання української і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, зокрема Державний стандарт базової та профільної середньої освіти, модельні й навчальні програми, концептуальні засади НУШ;
- зміст, структуру й логіку шкільних курсів української і зарубіжної літератур, основні етапи їх історичного розвитку, принципи добору художніх творів, систему літературознавчих понять і категорій, передбачених програмою;
- традиційні та інноваційні методи, прийоми і форми навчання української і зарубіжної літератури; специфіку аналізу художнього твору різних родів і жанрів;
- методику вивчення біографії письменника, літературних напрямів і течій, історико-культурного контексту;
- типологію уроків української і зарубіжної літератури, їхню структуру, дидактичні цілі та вимоги до сучасного уроку;

-особливості використання міжпредметних і міжкультурних зв'язків у процесі навчання;
-теоретичні основи оцінювання навчальних досягнень учнів із української і зарубіжної літератури, критерії та інструменти формувального й підсумкового оцінювання, вимоги до контролю читацької діяльності школярів.

Студенти повинні вміти:

-проектувати й реалізовувати освітній процес із української і зарубіжної літератури відповідно до чинних програм, вікових особливостей учнів та освітніх цілей курсу;
-планувати різні типи уроків української і зарубіжної літератури, формулювати їхню мету, добирати ефективні методи, прийоми, форми та засоби навчання, забезпечуючи компетентісну спрямованість уроку;
-здійснювати цілісний аналіз художнього твору, організовувати роботу з текстом, формувати в учнів уміння інтерпретувати літературні образи, ідеї, проблематику твору, залучати порівняльний, культурологічний і міжмистецький контекст;
-застосовувати сучасні освітні технології, інтерактивні методи, інформаційно-комунікаційні засоби у викладанні української і зарубіжної літератури, організовувати навчальну, дослідницьку та творчу діяльність учнів.
-здійснювати педагогічне оцінювання навчальних досягнень учнів, використовувати різні види контролю, розробляти завдання для формувального оцінювання, аналізувати результати навчання й коригувати освітній процес.
-рефлексувати власну методичну діяльність, аналізувати ефективність обраних педагогічних рішень, удосконалювати власний професійний стиль і готовність до викладання української і зарубіжної літератури в сучасній школі.

Гнучкі навички (soft skills), які забезпечує навчальна дисципліна: ефективність комунікації; здатність до командної роботи; здатність до критичного мислення; надійність, відповідальність; адаптивність, вміння орієнтуватися у ситуації; допитливість, прагнення до досліджень; креативність; емпатія.

3. Основні компетентності, які формує навчальний курс «Методика навчання української і зарубіжної літератури»:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях професійної взаємодії, бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

ЗК 10. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення у професійній діяльності, мотивувати здобувачів освіти, колег та батьків до досягнення спільної мети.

ЗК 11. Здатність до міжособистісної взаємодії, до роботи в команді та автономно, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні (у тому числі дистанційні) технології навчання.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури.

ФК 4. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах освіти, практиці навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури.

ФК 5. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури, зарубіжної літератури на підставі передового вітчизняного досвіду.

ФК 7. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі з метою інтерпретації та порівняння мовних і літературних явищ, використання різних методів і методик аналізу тексту.

ФК 11. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні освітні ресурси з метою удосконалення навчально-методичного забезпечення для проведення занять.

ФК 12. Здатність визначати і враховувати вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти під час аналізу особливостей сприйняття й засвоєння ними навчальної інформації.

ФК 14 Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (здобувачі освіти, учителі, батьки та ін.).

ФК 15. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів розв'язання проблем в освітньому процесі.

ФК 16. Здатність прогнозувати ефективність і результативність освітнього процесу з метою планування та корекції навчальної діяльності здобувачів освіти, зокрема тих, які мають обмежені можливості, проєктувати осередки навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням здоров'язбережувальних технологій.

ФК 18. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей.

ФК 19. Здатність до використання інновацій у професійній діяльності в галузі освітніх і лінгвістичних досліджень для проведення власного наукового дослідження, узагальнення й оприлюднення результатів розроблення актуальної проблеми (у науково-методичних виданнях, виступах тощо).

ФК 20. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби

4. Програмні результати навчання як результат успішного засвоєння навчального курсу «Методика навчання української і зарубіжної літератур»:

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знає психолого-педагогічні засади організації освітнього процесу, закономірності розвитку та вікові особливості здобувачів освіти, зокрема тих, що мають обмежені можливості.

ПРН 2. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури.

ПРН 6. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови і літератури, зарубіжної літератури для закладів освіти та практичні шляхи їх реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 7. Уміє творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, міжнародний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 8. Уміє працювати з різними джерелами інформації (науковими, довідково-енциклопедичними, художніми, бібліографічними, навчально-методичними, цифровими та ін.), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 12. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та зарубіжної культури.

ПРН 15. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 18. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 19. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРН 20. Рефлексує, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН 21. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 23. Організовує освітній процес у закладах загальної середньої освіти, співпрацю учнів, ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН 24. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРН 25. Навчається впродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 27. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.

Навчальна дисципліна має виразне **професійне спрямування** й тісно пов'язана з іншими навчальними дисциплінами, які внесені до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Середня освіта (Українська мова і література)».

Лекційна частина курсу полягає у вивченні здобувачами вищої освіти основоположних проблем методики навчання української і зарубіжної літератур у закладах загальної середньої освіти, нормативно-правової бази; засвоєнні вимог до особистості вчителя і його професійної підготовки, типології і структури сучасних уроків української і зарубіжної літератури, поетапності їх підготовки і проведення, класифікації методів, прийомів і видів навчальної діяльності, змісту понять «сприйняття», «аналіз», «інтерпретація», традиційних та інноваційних видів і шляхів аналізу художнього твору.

Практична частина курсу спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх учителів-словесників щодо викладання української і зарубіжної літератури в сучасних закладах загальної середньої освіти.

Зміст самостійної роботи за темами містить завдання різного типу: опрацювання наукової, методичної літератури, реферування першоджерел, підготовка повідомлень (доповідей); самостійний аналіз чинних навчальних програм із курсів, підручників і посібників; виконання творчих завдань: моделювання планів-конспектів різних типів уроків із української і зарубіжної літератур, конспектів предметних виховних заходів, складання логічних схем, таблиць, мультимедійних презентацій тощо.

Методи навчання: словесні (лекція, бесіда, диспут); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (практична робота, робота з інформаційними джерелами, виконання різнорівневих завдань; здійснення виразного читання творів різних жанрів); інноваційні технології (методи інтерактивного навчання).

Пререквізити для успішного оволодіння змістом навчальної дисципліни «Методика навчання української і зарубіжної літератур»: загальні й фахові компетентності та результати навчання, які формуються під час вивчення навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності (Основи мовознавства та літературознавства)», «Історія зарубіжної літератури», «Історія української літератури», «Українська народна творчість та літературне краєзнавство», «Література в підлітковому та юнацькому читанні».

Постреквізити вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання української і зарубіжної літератур»: «Сучасна зарубіжна література», «Виробнича педагогічна практика», «Виробнича педагогічна практика на робочому місці», «Курсова робота з методик навчання фахових дисциплін», «Комплексний кваліфікаційний іспит з педагогіки та фахових методик навчання».

Особливості опанування освітнього компоненту під час дистанційної форми навчання

Відповідно до наказу в. о. ректора Глухівського НПУ ім. О. Довженка проф. Курка О. І. «Про організацію освітнього процесу в період воєнного стану та планування навантаження ПВС у 2025/2026 н.р.» (від 20.08.2025 №274) освітній процес у 2025/2026 н. р. організовано за дистанційними технологіями навчання (віддалено) у зв'язку з віднесенням Глухівської міської територіальної громади до територій можливих бойових дій (наказ Міністерства з питань

реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 (зі змінами відповідно до наказу від 18.07.2024 № 204).

Заняття (лекційні, практичні, лабораторні роботи) з методики навчання української і зарубіжної літератур відбуваються в синхронному (взаємодія учасників освітнього процесу з одночасним перебуванням у вебсередовищі дистанційного навчання) за допомогою технологій дистанційного навчання (онлайн-зв'язок програмного забезпечення Google Meet) та асинхронному режимі (взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання із затримкою в часі) за допомогою Google Classroom, електронної пошти, соціального месенджера Viber. У створений загальний Google клас для кожної академічної групи в корпоративному освітньому середовищі Google Workspace з ідентифікацією здобувачів вищої освіти за прізвищем і ім'ям українською мовою до створеної викладачем теми «Методика навчання української і зарубіжної літератур» прикріплені підручники, навчально-методичні посібники (в електронному варіанті), програмове забезпечення, силабус дисципліни, плани практичних занять, завдання самостійної роботи; систематично надсилаються матеріали лекцій, додаткові матеріали для опрацювання, завдання модульних контрольних робіт.

Здобувачі освіти надсилають у Google клас виконані завдання практичних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт, передбачені робочою програмою освітнього компонента. За неможливості прикріпити матеріали в Google клас, здобувач освіти, попередньо проінформувачи про це викладача, надсилає виконані завдання електронною поштою та за допомогою соціального месенджера Viber.

Усі види роботи здобувачів вищої освіти оцінюються згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Методика навчання української і зарубіжної літератур».

Основні поняття: методика навчання української і зарубіжної літератур; література як вид мистецтва; урок літератури; типологія уроків літератури; структура уроків літератури; форми, методи, прийоми і види навчальної діяльності; творча лабораторія вчителя; наукова організація праці вчителя; план-конспект, структура уроку; читання, сприйняття, аналіз та інтерпретація художнього тексту; літературознавчий і шкільний аналіз; принципи аналізу; види аналізу; шляхи аналізу; аналіз твору в єдності змісту і форми; рід, жанр, вид літературного твору; вивчення ліричних, драматичних, епічних творів; етапи вивчення художнього твору; інтерактивні форми, прийоми, види і форми діяльності; оглядова і монографічна тема; епізод; план, види планів; образ-персонаж; групи персонажів; літературно-творчий розвиток учнів; теорія літератури; позакласне читання; позакласна робота; усне і писемне мовлення; система оцінювання навчальних досягнень.

Опис навчальної дисципліни
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУР
денна форма здобуття освіти

Характеристика дисципліни	Спеціальність, освітній ступінь, освітня програма	Академічний календар, види занять
Кількість: <i>Кредитів ECTS: 8</i> <i>Модулів: 6</i> <i>Загальний обсяг дисципліни: 240</i> <i>Аудиторних годин: 120</i>	Спеціальність: А4 Середня освіта Предметна спеціальність: А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) ОС «Бакалавр» ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)»	Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент циклу професійної підготовки Курс: III Семестр: V-VI Усього годин: 240 Лекцій: 58 Практичних занять: 54 Лабораторних робіт: 8 СРС: 120 Вид підсумкового контролю: V семестр - залік VI семестр - іспит

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ
(форма здобуття освіти: денна)

№ з/п	Тема	Кількість годин, відведених на:			
		аудиторні заняття			самостійну роботу (СР)
		лекції	практичні	лабораторні	
V семестр					
Модуль 1. Методика навчання української і зарубіжної літератур як наукова галузь. Шкільні предмети «Українська література», «Зарубіжна література»					
1	Вступ. Шкільна літературна освіта в сучасному світі. Нормативно-методичне забезпечення навчальної дисципліни.	2	4		7
2	Навчальна література: вимоги до підручника та його варіанти.	2	2		5
3	Учитель-словесник і його професійні якості.	2	4		
Модуль 2. Психолого-педагогічні засади, методи та форми викладання літератури					
4	Основні етапи літературного розвитку школярів.	2	0		8
5	Методи, прийоми і засоби викладання літератури в умовах НУШ. Літературні навчальні завдання.	2	0		7
6	Сучасний урок літератури в умовах НУШ, вимоги до його організації та проведення.	2	2	2	5
7	Інноваційний характер методики навчання української і зарубіжної літератури.	2	2		6
Модуль 3. Шкільний аналіз художнього твору					
8	Етапи вивчення художнього твору в школі на уроках літератури	2	4		6
9	Аналіз та інтерпретація художнього твору в процесі вивчення української і зарубіжної літератур.	2	0		6
10	Вивчення творів української і зарубіжної літератур в їх родово-жанровій специфіці.	4	8		6
11	Особливості вивчення окремих фольклорних жанрів на уроках літератури в сучасній школі.	2	0		6
Разом за V семестр		30	26	2	62
VI семестр					
Модуль 4. Методика вивчення літературознавчого матеріалу різного типу					
1	Оглядові й монографічні теми в шкільному курсі української і зарубіжної літератур.	2	6		8
2	Фонові знання на уроках літератури.	2			
3	Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на уроках літератури.	2	4		7
4	Специфічні заняття з літератури.	6	6		14
Модуль 5. Розвиток мовлення здобувачів загальної середньої освіти засобами художнього слова					
5	Розвиток усного і писемного мовлення на уроках літератури.	4	4		8
6	Перевірка, контроль та оцінка знань учнів на уроках літератури.	2	4	2	7
Модуль 6. Всебічний розвиток учнів на уроках української і зарубіжної літератур					
7	Позакласна і позашкільна робота із української і зарубіжної літератур.	4	4		7

10	Кабінет літератури.	2	0		7
11	Міжпредметні зв'язки на уроках української і зарубіжної літератур.	2	0		
12	Використання наочності на уроках літератури.	2	0	4	
Разом за семестр VI		28	28	6	58

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Номер теми	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
V семестр		
Модуль 1. Методика навчання української і зарубіжної літератур як наукова галузь. Шкільні предмети «Українська література», «Зарубіжна література»		
1	Тема: Вступ. Шкільна літературна освіта в сучасному світі. Нормативно-методичне забезпечення навчальної дисципліни Зміст лекції 1. Виклики сучасності і шкільна літературна освіта. Особливості сучасної молодшої людини. 2. Основні документи, які забезпечують викладання методики навчання української і зарубіжної літератур у ЗВО. Література 1. Ісаєва О. О. Шкільна літературна освіта в Україні і виклики часу: у пошуках часу. <i>Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні знання: досвід і відкриття»</i> (19-20 грудня 2023 року, Ванкувер, Канада). С. 212-223. 2. Клименко Ж. В. Як запобігти ретравматизації школярів, викладаючи літературу? <i>Тенденції і перспективи вивчення літератури у середній і вищій школах</i> : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 15 грудня 2022 року / за заг. ред. Н. Р. Грицак. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 11–18. 3. Клочек Г. Літературна освіта в новій українській школі: стратегія і тактика реформування. <i>Дивослово</i>. 2017. №1. С. 7-11. 4. Котляренко Н. Як учителям-словесникам заохотити учнів читати українську літературу. <i>Розвиток професійної компетентності педагогічних працівників в умовах неперервної освіти</i> : науково-методичний вісник. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського». 2020. № 56. С. 186–192. 4. Яценко Т. Шкільна літературна освіта в проекції освітніх завдань НУШ: програмове та навчально-методичне забезпечення. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733253/1/%	2
2	Тема: Об'єкт, предмет та проблематика методики навчання літератури як наукової дисципліни. Генеза її розвитку Зміст лекції 1. Своєрідність методики навчання літератури як науки, її складові частини і джерела розвитку. 2. Об'єкт, предмет та проблематика методики навчання літератури. 3. Завдання методики навчання літератури як науки. 4. Зв'язок методики навчання літератури з суміжними науками. Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: https://www.google.com/search?q. 4. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. Тернопіль: Підручники і посібники. 143 с. URL: https://knygy.com.ua/index.php?productID=9789660707160.	2

	5. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2021. 6. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навчальний посібник. К.: Кондор. 316 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/437729.pdf 7. Яценко Т. О. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина XX – початок XXI століття). Київ : Педагогічна думка, 2016. 360 с.	
3	Тема: Особливості шкільних предметів «Українська література», «Зарубіжна література» в сучасних закладах загальної середньої освіти: структура та зміст. Інтеграція шкільних предметів. Зміст лекції 1. Завдання вивчення літератури в закладах загальної середньої освіти на сучасному етапі. 2. Зміст і структура шкільного курсу української літератури в НУШ. 3. Специфіка шкільного курсу зарубіжної літератури в сучасних умовах шкільної літературної освіти. 4. Актуальні питання інтеграції шкільних предметів: «Українська література» і «Зарубіжна література» Література 1. Бондаренко Ю. І. Загальна модель шкільного навчання української літератури. Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2017. 392 с. 2. Качак Т. Б. Оновлення змісту літературної освіти школярів: теоретичний і практичний аспекти. Стратегії курсу української літератури в загальноосвітній школі : навчально-методичний посібник / за ред. О. Яблонської. Луцьк : Надстир'я, 2021. С. 4–30. 3. Нова українська школа: путівник для вчителя 5–6 класів : навчально-методичний посібник / за ред. А. Л. Черній ; відп за вип. В. М. Салтишева. Рівне : РОІППО, 2022. 168 с. 4. Слижук О. А. Сучасна українська література для підлітків: вивчення та викладання в школі. <i>Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : педагогічні науки</i>. 2018. № 8 (322). Ч. 2. С. 122–129. 5. Шалагінов Б. Про труднощі підготовки школярів до університетського вивчення літератури. <i>Всесвітня література в школах України</i>. 2021. №3. С. 8-13. 6. Яценко Т. Новий навчальний предмет нової української школи: інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731503/1/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20	2
4	Тема: Програмно-методичне забезпечення шкільних курсів української і зарубіжної літератур. Навчальні та модельні навчальні програми Зміст лекції 1. Навчальна програма як один із основних документів, її особливості. 2. Відмінність навчальної програми від навчальної модельної програми. 3. Зміст і принципи побудови навчальних програм із української та зарубіжної літератур. Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.	2

	3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: https://www.google.com/search?q. 4. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. Тернопіль: Підручники і посібники. 143 с. URL: https://knygy.com.ua/index.php?productID=9789660707160. 5. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2021. 6. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навчальний посібник. К.: Кондор. 316 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/437729.pdf 7. Яценко Т. О. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина XX – початок XXI століття). Київ : Педагогічна думка, 2016. 360 с.	
5	Тема: Навчальна література: вимоги до підручника та його варіанти Зміст лекції 1. Поняття «навчальна література»: особливості підручника, вимоги до нього. 2. Підручники з літератури, робота над їх створенням. Особливості навчального видання. 3. Посібники з літератури, їх види. Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: https://www.google.com/search?q. 4. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. Тернопіль: Підручники і посібники. 143 с. URL: https://knygy.com.ua/index.php?productID=9789660707160. 5. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2021. 6. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навчальний посібник. К.: Кондор. 316 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/437729.pdf 7. Яценко Т. О. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина XX – початок XXI століття). Київ : Педагогічна думка, 2016. 360 с.	2
6	Тема: Учитель-словесник і його професійні якості Зміст лекції 1. Учитель-словесник, його найважливіші якості і професійні вміння. Дослідницькі, конструкторські, організаторські, комунікативні уміння й навички вчителя літератури. 2. Удосконалення кваліфікації і підвищення педагогічної майстерності вчителя літератури: - самоосвіта; - курси підвищення кваліфікації; - науково-педагогічні конференції та педагогічні читання вчителів-словесників, семінари методистів; - вивчення, узагальнення і поширення передового досвіду вчителів літератури; - конкурси, педагогічні виставки.	2

	3. Методичні об'єднання вчителів-словесників. 4. Наукова організація праці вчителя-словесника. Творчий підхід до планування роботи вчителя літератури: - мета планування роботи із зарубіжної літератури; - види планів у роботі словесника (календарно-тематичні, тематичні, поурочні та ін.); - відображення в планах роботи вчителя зарубіжної літератури основних принципів шкільної дисципліни Література 1. Багрій М. Імідж і становище вчителя у творах західноукраїнських письменників XIX століття. <i>Актуальні питання гуманітарних наук. Мовознавство. Літературознавство</i>. 2020. Вип. 30. Т. 2. С. 36-42. 2. Карпова Л. Дослідницька компетентність вчителя нової української школи. <i>Молодь і ринок</i>. 2019. 1 (168). С. 85-89. URL: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.158531. 3. Сердюк Г. Дослідницька діяльність учителя української мови та літератури в науково-методичній системі ліцею. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735852/1/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B4%D1%8E%D0%BA%20%D0%93.% 4. Хоменко О. В. Дослідницька діяльність на уроках української мови та літератури як засіб формування ключових компетенцій учнів. <i>Вісник університету імені Альфреда Нобеля</i>. Серія: Педагогіка і психологія. 2021. 1 (21). С. 21-27.	
Модуль 2. Психолого-педагогічні засади, методи та форми викладання літератури		
7	Тема: Основні етапи літературного розвитку школярів План лекції 1. Сприймання літератури молодшими підлітками. 2. Літературний розвиток у старшому підлітковому віці. 3. Особливості прочитання художньої літератури в пору ранньої юності. Література 1. Захарова В. Роль сприймання художнього твору у процесі його реалізації. <i>Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології</i>, 2017, № 6 (70). С. 177 – 187. 2. Неделевиц В. До проблеми розуміння учнями художніх текстів. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/9_2011/46.pdf	2
8	Тема: Методи, прийоми і засоби викладання літератури в НУШ. Літературні навчальні завдання. План лекції 1. Поняття про методи і прийоми навчання. 2. Проблема класифікації методів навчання (В. Голубков, Т. Бугайко, Б. Степанишин, Є. Пасічник та інші). 3. Методи і прийоми викладання літератури. Наукові класифікації методів навчання. Специфіка методів навчання зарубіжної літератури: - метод творчого читання як основний метод вивчення літератури, прийоми і види його реалізації; - метод евристичної бесіди (евристичний). Види бесід, їх роль у активізації процесу осмислення художнього твору. Прийоми і види реалізації методу; - дослідницький метод та специфіка його впровадження в освітній процес, прийоми його реалізації, види робіт; - мета і завдання використання репродуктивного методу з різними прийомами і видами робіт. 4. Проблемне навчання на уроках зарубіжної літератури: основні дефініції, роль проблемних питань і завдань, особливості створення проблемної ситуації. Дискусійні питання в методиці щодо проблемного навчання.	2

	5. Літературні навчальні завдання, їх функції та структура. Класифікація літературних завдань за різними критеріями. Література 1. Дятленко Т. І. Проблемне навчання як ефективний спосіб розвитку критичного мислення старшокласників під час вивчення української літератури. URL: https://int-konf.org/ru/2014/suchasnist-nauka-chas-vzaemodiya-ta-vzaemovpliv-15-17-11-2014/921-k-. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Шуляр В. І. Сучасний урок літератури: технологічні моделі: [навчальний посібник]. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. 136 с. URL: https://repository.moippo.mk.ua/upload/25-06-22_4501046.pdf	
9	Тема: Сучасний урок літератури в умовах НУШ, вимоги до його організації та проведення Зміст лекції 1. Специфіка уроку літератури і вимоги до нього. 2. Етапи підготовки до уроку літератури. 3. Розмаїття типів уроків літератури. Проблема традиційних і нетрадиційних типів уроків. Структура уроку літератури. 4. Підготовка вчителя до проведення уроку літератури. Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: https://www.google.com/search?q. 4. Удовиченко Л. М. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи: монографія. Київ, 2020. 352 с. 5. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навчальний посібник. К.: Кондор. 316 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/437729.pdf	2
10	Тема: Інноваційний характер методики навчання української і зарубіжної літератури Зміст лекції 1. Особистісно орієнтоване навчання. Особливості інтерактивного навчання. 2. Впровадження інтерактивних форм і методів навчання на уроках літератури: - лекція, її сутність. Види лекцій. Шкільна і вузівська лекція: спільне і відмінне. Структура уроку-лекції - диспут, види диспутів. Етапи підготовки а специфіка проведення такого заняття - специфічний зміст семінару із зарубіжної літератури, його різновиди. 3. Індивідуальні форми інтерактивного навчання. Види інтерактивного навчання в парах і мікрогрупах. Колективні форми інтерактивного навчання Література	2

	1. Галаєвська Л. В. Особливості застосування інтерактивних методів у навчанні здобувачів освіти в умовах шкільної мовної освіти. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735404/1/ 2. Грачова Т. М., Жукова М. Л. Інтеракція на уроках української літератури в сучасній школі. <i>Молодий вчений</i>. 2018. № 9 (61). С. 24-27. 3. Корват С. А. Інноваційні технології навчання у процесі розвитку творчих здібностей учнів на уроках української мови та літератури // http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tvo/2011_2/006.pdf. 4. Мариновська О. Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. 504 с. 5. Огляд інтерактивних методів/ URL: multycourse.com.ua/ua/print_page/theme/69 6. Пересунько Т. М. Інноваційні технології навчання у розвитку творчих здібностей на уроках української мови та літератури// http://osvita.ua/school/lessons_summary/mova/8360/.	
Модуль 3. Шкільний аналіз художнього твору		
11	Тема: Етапи вивчення художнього твору в школі на уроках літератури Зміст лекції 1. Підготовка до сприйняття – перший етап вивчення художнього твору. 2. Етап сприйняття (читання) твору та його первісного осмислення. 3. Етап підготовки до аналізу художнього твору. 4. Аналіз (елементи аналізу) як етап вивчення художнього твору. 5. Підсумковий етап вивчення художнього твору. Література 1. Грицак Н. Р. Теорія і методика жанрового аналізу малих епічних і ліро-епічних різнонаціональних художніх творів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 400 с. 2. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури. К., Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. 380 с. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31593 3. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія. К., 340с. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31359.	2
12	Тема: Аналіз та інтерпретація художнього твору в процесі вивчення української і зарубіжної літератур Зміст лекції 1. Концептуальні основи аналізу художнього твору в школі. 2. Специфіка шкільного аналізу художнього твору на уроках української і зарубіжної літератур. 3. Аналіз та інтерпретація прочитаного твору: спільне і відмінне. Формування інтерпретаційних умінь старшокласників. 4. Поняття «шлях аналізу художнього твору». Традиційні шляхи аналізу художнього твору. 5. Новаторські шляхи аналізу художнього твору. Література 1. Грицак Н. Р. Методичні основи жанрового аналізу художнього твору: ретроспективний огляд. <i>Педагогічні науки: Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка</i>. 2018. №3 (94). С. 42-49. 2. Дятленко Т. І. Аналіз художнього твору та інтерпретаційна діяльність на уроках літератури як важливий складник літературної освіти учнів. <i>Педагогічні науки: збірник наукових праць</i>. 2019. Випуск LXXV. С. 119-123.	2

13	Тема: Вивчення творів української і зарубіжної літератур в їх родово-жанровій специфіці Зміст лекції 1. Особливості вивчення епічних творів зарубіжної літератури: - події, герої твору, автор; - робота над епізодом; - характеристика образу-персонажа; - авторська позиція й індивідуальний стиль письменника в розвитку інтересу до читання й аналізу епічного твору. 2. Види та форми робіт під час вивчення ліричних творів зарубіжної літератури: - особливості сприймання ліричних творів; - аналіз лірики, його специфіка у 5-9 та 10-11 класах; - необхідність активного співпереживання як умова осмислення ліричного твору; - використання інших видів мистецтва при вивченні лірики 3. Особливості вивчення ліро-епічних творів: - жанрові особливості ліро-епосу; - специфіка аналізу ліро-епічних творів. 4. Особливості вивчення драматичних творів: - жанри драматичних творів, їх особливості; - з'ясування конфлікту в творі і способи створення характерів; - основні етапи вивчення драми, методи, прийоми і види навчальної діяльності при цьому. - наочність і ТЗН на уроках вивчення драматичних творів. Література 1.Гричаник Н. І. Основні принципи методики навчання студентів шкільного аналізу епічних творів. <i>Сучасний рух науки: тези доп. VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції</i>, 4–5 квітня 2019 р. Дніпро, 2019. С. 267–272. <i>Сучасний рух науки: тези доп. VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції</i>, 4–5 квітня 2019 р. Дніпро, 2019. С. 267–272. 2.Вірченко Т., Жигун С., Козлов Р. Практикум з української літератури: види літературознавчого аналізу: навчальний посібник Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2021. 181 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37553/1/T_Virchenko_Posibnik_2021_IF.pdf. 3. Сафарян С. Інтертекстуальне тлумачення художніх творів: теорія і практика. <i>Всесвітня література в школах України</i>. 2016. № 6. С. 8–12.	4
14	Тема: Особливості вивчення окремих фольклорних жанрів на уроках літератури в сучасній школі План лекції 1. Фольклор, його види і жанри. 2. Місце фольклору в шкільних програмах із літератури. 3. Методика вивчення фольклорних жанрів на уроках української і зарубіжної літератури в сучасній школі. Фольклорні жанри в їх шкільному прочитанні. - Методика роботи над казкою, прислів'ями, приказками, загадками. - Особливості вивчення байки в школі. - Специфіка вивчення історичних пісень, дум, балад на уроках української літератури Література 1. Богданець-Білоskalенко Н. Вивчення фольклорних творів у класах шкіл з мовою навчання національних меншин. URL : http://lib.iitta.gov.ua/719579/1/%D0%91%D0%BE%D0%B3%D0%B4%D0%B0%D	2

	0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C_%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf 2. Звонарьова Л.В. Український фольклор: історія і сучасність. URL: http://obrii.org.ua/usec/storage/article/Zvonarova_2024_29.pdf 3. Пустовіт В. Висвітлення фольклору в шкільних підручниках. <i>Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології</i>, 2021, № 8 (112). С. 64-75.	
Разом за VI семестр		30
VI семестр		
Модуль 4. Методика вивчення літературознавчого матеріалу різного типу		
1	Тема: Оглядові й монографічні теми в шкільному курсі української і зарубіжної літератур Зміст лекції 1. Оглядові теми і їх роль в літературній освіті учнів. 2. Монографічна тема. Зміст, методи і форми вивчення біографії митця в середніх класах. 3. Специфіка вивчення біографії письменника в старших класах. Джерела знань про митців зарубіжної літератури, їхні зв'язки з діями українського літературного процесу. Література 1. Мещерякова Н. П. Морально-етичний аспект вивчення біографії письменника на уроках літератури. <i>Актуальні питання філології та методики викладання мов</i>. 2020. Випуск 3 (15). Ч. 2. С. 191–198. 2. Овдійчук Л. Інтеграційне вивчення біографії письменника в контексті фахової підготовки майбутніх словесників. <i>Освітні обрії</i>. 2020. № 2. С. 137-140.	2
2	Тема: Фонові знання на уроках літератури Зміст лекції 1. Фонові знання на уроках літератури: тлумачення дефініції, зміст, мета і завдання, основні види. 2. Роль фонових знань під час вивчення монографічних тем на уроках української і зарубіжної літератури. 3. Міжпредметні зв'язки та фонові знання: спільне і відмінне Література 1. Ганічева Т. В. Фонові знання у структурі професійно-орієнтованої перекладацької компетенції майбутніх філологів. URL: https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/02aa4845-fe6a-455d-9456-5b321195d50b/content	2
3	Тема: Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на уроках літератури Зміст лекції 1. Значення теоретико-літературних понять в шкільному курсі літератури. 2. Місце теорії літератури в шкільних програмах із літератури. Наочно-образна основа історико- і теоретико-літературних понять у школі. Поняття про літературні напрямки і течії, метод і стиль, зв'язані з усвідомленням основних компонентів літературного твору. Порівняльний аналіз оригіналу і перекладу, засвоєння теоретичних понять, пов'язаних із вивченням перекладної літератури. 3. Основні етапи формування теоретико-літературних понять в курсі української і зарубіжної літератури. 4. Особливості використання літературно-критичних матеріалів під час вивчення української і зарубіжної літератури. Вдосконалення навчальної діяльності школярів (робота над планом, тезами, конспектом) у роботі над літературно-критичними матеріалами на уроках літератури. Література	2

	1. Грицак Н. Р. Теорія і методика жанрового аналізу малих епічних і ліро-епічних різнонаціональних художніх творів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 400 с. 2. Дмитренко, К. А. Інноваційні методи викладання зарубіжної літератури. Харків : Основа, 2018. 92 с. 3. Розман І. І. Теоретико-літературні поняття: необхідність розуміння художніх творів та явищ літературного процесу. <i>Науковий вісник Ужгородського університету. серія: «Педагогіка. соціальна робота»</i>. 2016. Випуск 2 (39). С. 204-205.	
4	Тема: Специфічні заняття з літератури Зміст лекції Уроки позакласного читання з української літератури, їх типи. Методика проведення уроків позакласного читання з української літератури. 2. Уроки літератури рідного краю, особливості їх проведення. 3. Факультативні заняття з української літератури, специфіка їх проведення. Література 1. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури. К., Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. 380 с. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31593 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.	6
Модуль 5. Розвиток мовлення здобувачів загальної середньої освіти засобами художнього слова		
5	Тема: Розвиток усного і писемного мовлення на уроках літератури Зміст лекції 1. Загально-теоретичні основи розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках літератури. Особливості розвитку усного та писемного мовлення учнів 5-9 та 10-11 класів. 2. Основні види письмових робіт на уроках літератури та їх характеристика (відгук, рецензія, переказ, твір-розповідь, твір-опис, твір-роздум, твір-характеристика літературного образу за малюнком, твір проблемного характеру тощо). 3. Проведення інтерактивних ігор з метою розвитку мовлення учнів на уроках літератури. Література 1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: https://www.google.com/search?q	4
6	Тема: Перевірка, контроль та оцінка знань учнів на уроках літератури Зміст лекції 1. Оцінювання. Функції оцінки, види оцінювання. Види контролю, вимоги до контролю.	2

	2. Сутність проблеми оцінювання, психологічні особливості процесу оцінювання знань учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне оцінювання. 3. Тестування на уроках літератури, види тестів. Методичні рекомендації з використання тестових технологій. 4. Нормативно-правові документи в роботі вчителя з перевірки і оцінювання знань учнів. Робота з класним журналом, оформлення документації. Література 1. Богданець-Білооскаленко Н., Фідкевич О. Формувальне оцінювання в контексті багатомовної освіти. <i>Український педагогічний журнал</i>. 2022. № 1. С. 30-39. 2. Гапон Л.О. Формувальне оцінювання на уроках української мови і літератури в 5-9 класах. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16585/1/gapon_1.pdf. 3. Снігерьова В. Формувальне оцінювання на уроках зарубіжної літератури. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709212/1/Снігерьова_Формувальне%20оцінювання.pdf. 4. Уліщенко В. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів із української літератури. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713	
Модуль 6. Всебічний розвиток учнів на уроках української і зарубіжної літератур		
7	Тема: Позакласна і позашкільна робота з української і зарубіжної літератури Зміст лекції 1. Взаємозв'язок урочної й позакласної роботи з літератури в школі. Принципи організації позакласної роботи із зарубіжної літератури. 2. Форми позакласної роботи з літератури. Систематичні та епізодичні форми позакласного навчання. 3. Роль шкільного літературного театру в загальнокультурному й літературному розвитку учнів. 4. Організація літературної олімпіади. Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q	4
8	Тема: Кабінет літератури Зміст лекції 1. Положення про шкільні кабінети. 2. Кабінет літератури: зміст поняття «кабінет літератури»; мета і призначення, організація кабінету та його обладнання; навчально-методичне забезпечення. 3. Кабінет як місце навчальної і позакласної роботи. Керівні органи кабінету. Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»	2

	філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: https://www.google.com/search?q	
9	Тема: Міжпредметні зв'язки на уроках української і зарубіжної літератур Зміст лекції 1. Міжпредметні зв'язки на уроках української і зарубіжної літератури. Твори споріднених галузей мистецтва на уроках літератури: образотворче мистецтво, скульптура, архітектура, музика, театр, кіномистецтво. 2. Компаративістика як наука. Особливості компаративного вивчення шкільного курсу літератури. 3. Теоретико-методичні засади порівняльного вивчення шкільного курсу літератури. Різновиди і шляхи компаративного аналізу. 4. Методика проведення інтегрованого уроку з літератури. Література 1. Головченко Н. Форми і види між предметної взаємодії на уроках української літератури в умовах компетентісно орієнтованого навчання. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/721893/1/ . 2. Савченко О. Я. Міжпредметні зв'язки як ресурс реалізації компетентісного підходу на уроках літературного читання. Український педагогічний журнал. 2017. № 2. С. 48–57. 3. Шацька Н. Міжпредметні зв'язки на уроках української літератури як засіб формування ключових компетентностей школярів в умовах упровадження концепції Нової української школи. <i>Нова педагогічна думка</i> . 2018. № 2. С. 100-104.	2
10	Тема: Використання наочності на уроках літератури Зміст лекції 1. Наочність як один із важливих принципів навчання. 2. Проблема класифікації різних видів наочності (В.Голубков, В.Неділько, Є.Пасічник, Н.Волошина). 3. Методика використання картин, ілюстрацій, портретів. 4. Технічні засоби навчання. Специфіка використання різних видів ТЗН (звукові посібники, екранні посібники, аудіовізуальні засоби навчання). Література 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf . 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q	2
	Разом за VI семестр	28

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Номер теми	Перелік тем практичних занять, їх анотація	Кількість годин
VII семестр		
Модуль 1. Методика навчання української і зарубіжної літератур як наукова галузь. Шкільні предмети «Українська література», «Зарубіжна література»		

1	Тема: Програмно-методичне забезпечення шкільних курсів української і зарубіжної літератур 1. Державні стандарти літературної освіти школярів. Загальна характеристика Концепції літературної освіти школярів. Концепція «Нова українська школа», її основні положення, ключові компетентності. 2. Етапи літературної освіти. Мета і завдання курсів «Українська література», «Зарубіжна література». 3. Навчальні програми із української і зарубіжної літератур, їх структура. Роль пояснювальної записки. Досягнення і недоліки навчальних програм. 4. Сучасні дискусії з проблем шкільної літературної освіти в Україні. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1. Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. 2. Перечитати основні положення концепції «Нова українська школа» та «Концепції літературної освіти». 3. Ознайомитися з чинними програмами із української та зарубіжної літератури, письмово проаналізувати одну з них (мета і завдання, зміст і принципи побудови, розділи програми, зміст і значення методичного додатку до програми). 4. З'ясувати, як співвідносяться сучасні програми із літератур із Державними стандартами літературної освіти школярів України. 5. Визначити переваги й недоліки сучасних програм із літератури, порівнявши їх із програмами попередніх років (2003, 2005 та ін.). 6. Обґрунтувати суть сучасних дискусій про літературну освіту. <i>Література</i> 1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1392). Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. № 4-5. С. 3–56. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/aws/show/1392-2011-n 2. Зарубіжна література: програма для середньої загальної школи з українською мовою навчання. 5 – 12 класи. URL: https://www.ae-lib.org.ua/texts/_school_program_2005_ua_html 3. Зарубіжна література. Програма для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів –з українською мовою навчання (Рівень профільний). URL: https://drive.google.com/file/d/1T2p70vvRA5q 4. Зарубіжна література. Програма для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів –з українською мовою навчання (Рівень стандарт). URL: https://drive.google.com/file/d/12UGcr9TTD4WN 5. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 40с. URL: http://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms	4
2	Тема: Аналіз навчальних підручників і посібників із української і зарубіжної літератур 1. Підручники і посібники як навчальні видання: визначення, композиція і зміст підручника, науково-теоретичний рівень, методичний апарат. 2. Види навчальних видань із літератури для здобувачів загальної середньої освіти 5-9 і 10-11 класів. 3. Досягнення і недоліки підручників і посібників із української і зарубіжної літератури. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1. Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. 2. Скласти стислу анотацію на підручник із української та/або зарубіжної літератури для 5 – 11 класів (на вибір). Указати автора, назву підручника, де і коли виданий, з яких розділів складається, який характер завдань до теми, естетичне оформлення, у чому, на ваш погляд, досягнення і недоліки сучасного підручника. 3. У підгрупах підготувати презентацію підручника із української або зарубіжної літератури для 5-8 класів (продумайте найбільш ефективні методи і прийоми цієї роботи).	2

	Література 1. Гоголь Н. Культурологічний контекст підручників і хрестоматій із зарубіжної літератури: дидактико-методичний аспект. URL: file:///C:/Users/%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%88%D0%B0/Downloads/5.pdf. 2. Удовиченко Л. М. Особливості методичної роботи з підручником із зарубіжної літератури в старшій школі. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21329/1/L_Udovychenko_PSP_19_IF.pdf.	
3	Тема: Учитель-словесник і його професійні якості 1. Особистість учителя літератури: духовні риси, професійний і загальнокультурний розвиток. 2. Учитель-словесник – творець, художник і режисер уроку: - творчий підхід до планування матеріалу (різні види планів); - час складання і узгодження, рубрики календарно-тематичного плану, вимоги до нього; - основні етапи підготовки вчителя літератури до уроку; - осмислення теми уроку, її коректування відповідно до задуму та ідеї уроку; роль епіграфа до уроку; - створення конспекту, сценарію, режисури уроку (визначення типу, структури, етапів уроку, вибір форми і методів навчання); - аналіз і самоаналіз уроку. 3. Роль вчителя у створенні уроку літератури. Творчий характер його діяльності. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1. Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. Визначити складові творчої лабораторії вчителя-словесника. 2. Пояснити, яку роль відіграє особистість вчителя у створенні уроку літератури. 3. Користуючись методичними посібниками “Календарно-тематичне планування” (5 – 11 кл.), “Розгорнуте планування уроків”, а також методичними журналами, ознайомитись з розділами календарно-тематичного плану. 4. З'ясувати лексичне значення слів «план», «конспект», використовуючи тлумачний словник. 5. Підготуватися до дискусії за такими питаннями: - Чи потрібен конспект уроку? - Чи може бути йому альтернатива, які можуть бути його варіанти? 6. Проаналізувати один із запропонованих конспектів уроку. Література 1. Багрій М. Імідж і становище в творах західноукраїнських письменників XIX століття. <i>Актуальні питання гуманітарних наук. Мовознавство. Літературознавство</i>. 2020. Вип. 30. Т. 2. С. 36-42. 2. Жаркова Р. Є. Образ педагога у художній літературі: стереотипи сприйняття. <i>Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти</i>. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. Вип. 2. С. 33–36. 3. Пасічник Л. В. Нові підходи до визначення ролі вчителя української мови і літератури (нова українська школа). <i>Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах</i>. 2019. Т. 1. № 67. С. 14-17. 4. Сидоренко В. В. Сучасний учитель української мови і літератури як агент соціокультурних змін: інноваційні ролі і функції в післядипломному просторі. URL: http://www.rusnauka.com/10_DN_2012/Pedagogica/4_106598.doc.htm.	4
Модуль 2. Психолого-педагогічні засади, методи та форми викладання літератури		
4	Тема: Дидактичні й методичні умови сучасного уроку літератури 1. Сучасний урок літератури: тлумачення, особливості, основні вимоги, місце в системі шкільної освіти. 2. Проблема типології уроків у дидактиці. Класифікація уроків літератури в сучасній методичній науці.	2

	3. Основні структурні елементи уроку літератури (тема, епіграф, освітньо-виховна мета, обладнання і ТЗН, тип уроку, ланцюжок навчальних ситуацій), специфіка кожного з них. 4. Методи і прийоми викладання літератури. Співвідношення роботи вчителя й учнів на уроці. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1.Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. 2.Пояснити, чому принципове значення для успішної постановки і розвитку освіти, виховання підростаючого покоління відводиться сьогодні уроку зарубіжної літератури. 3. Пояснити, яку роль відіграє особистість учителя у створенні уроку літератури. <i>Література</i> 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q.	
5	Тема: Інтерактивні прийоми і види діяльності на уроках літератури 1.Поняття «інтерактивне навчання», його мета, функції, принципи. Роль учителя-словесника і учнів під час організації інтерактивного навчання. 2. Інтерактивні прийоми і види навчальної діяльності. Активізація розумового і творчого потенціалу учнів на уроках української і зарубіжної літератур. 3. Робота і групах, мікрогрупах, парах. Колективні форми інтерактивного навчання. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1.Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. 2. Розробити алгоритм створення кроссенсу. Запропонувати власний його варіант. 3. Створити буктрейлер на один із програмових творів української та/або зарубіжної літератури (клас і тема уроку на вибір студента). <i>Література</i> 1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q.	2
	Модуль 3. Шкільний аналіз художнього твору	
6	Тема: Основні етапи вивчення художнього твору на уроках літератури з закладах загальної середньої освіти 1.Підготовка учні до сприйняття художнього твору. Специфіка даного етапу уроку у середніх і старших класах. Прийоми і види робіт. 2.Читання художнього твору. Види читання (колективне, напам'ять, коментоване, класне, домашнє, мовчазне, вголос та ін.). Читання твору в середніх і старших класах. 3.Аналіз художнього твору: принципи, традиційні та новаторські шляхи аналізу художніх творів у родово-жанровій специфіці, прийоми роботи. Шкільний і літературознавчий аналіз художнього твору. 4.Підсумкові заняття, методика їх проведення у середніх і старших класах.	2

	Завдання для підготовчого періоду 1. Підібрати з методичної літератури план-конспект уроку літератури (клас і тема уроку на вибір студента), простежити етапи роботи над текстом художнього твору, запропоновані його автором. 2. Продумати і запропонувати види робіт, які може використати вчитель-словесник на етапі підготовки до сприйняття художнього твору під час вивчення поезій С.Чернілевського «Теплота родинного інтиму...», «Забула внучка в баби черевички...». 3. Показати на прикладі одного із програмових творів української та/або зарубіжної літератури (клас і твір на вибір студента) один із шляхів його аналізу. Література 1. Бондаренко Ю. І. Загальна модель шкільного навчання української літератури. Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2017. 392 с. 2. Вірченко Т., Жигун С., Козлов Р. Практикум з української літератури: види літературознавчого аналізу: навчальний посібник Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2021. 181 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37553/1/T_Virchenko_Posibnik_2021_IF.pdf 3. Нежива Л. Л. Теорія і практика вивчення літературних напрямів українського письменства в школі. Полтава: ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2016. 354 с.	
9	Тема: Вивчення ліричних творів на уроках літератури 1. Лірика як рід літератури: тлумачення назви, виникнення, ліричні жанри та види, особливості ліричних творів. 2. Основні етапи вивчення ліричних творів на уроках літератури. Особливості сприймання лірики учнями різних вікових груп. 3. Основні вимоги до виразного читання ліричних творів. 4. Специфіка аналізу ліричних творів у 5-8 і 9-11 класах на уроках літератури. 5. Роль ТЗН в усвідомленні ритмічної й інтонаційної своєрідності віршованої мови. Складання партитури тексту. Завдання для підготовчого періоду 1. Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. 2. Розкрити значення понять «ліричний герой», «ліричний образ», «образ автора». 3. Проаналізувати, як у шкільних підручниках із літератури подано матеріал з вивчення лірики. Порівняти матеріал для середніх і старших класів (як подано біографію письменника, його творчий шлях, систему питань і завдань з аналізу вірша, відомості з теорії літератури, ілюстрації, матеріал для самостійної, творчої роботи). 4. Запропонувати власний варіант підготовки до сприйняття поезії Й.В.Гете «Нічна пісня подорожнього». 5. Розробити план-конспект уроку з вивчення ліричного твору в основній школі на тему «Генріх Гейне «Задзвени із глибини...». Утілення краси весняної природи у вірші. Зв'язок із фольклором (пісня)». Література 1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q 4. Сафарян С. Вивчення лірики на уроках світової літератури. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2360/1/S_Safaryan_APT_IPPO.pdf	2

10	Тема: Особливості вивчення епічного твору на уроках української і зарубіжної літератури - Особливості епосу як роду літератури: тлумачення назви, походження, жанри і види епічних творів, родові особливості. - Основні етапи вивчення епічного твору на уроках літератури. - Специфіка підготовки до сприйняття та сприйняття учнями різного шкільного віку епічного твору. Створення установки на читання - Читання – важливий етап вивчення епічного твору. - Шкільний аналіз епічного твору. Основні традиційні та новаторські шляхи аналізу епічного твору. - Методика роботи над сюжетом і композицією. Методика аналізу епізоду тексту. - Характеристика героя епічного твору. - Роль «заключних» занять при вивченні епічних творів. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> - Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. - Назвати відомі форми, прийоми і види організації самостійного читання «великого» епічного твору. - Подумати, в чому полягає специфіка вивчення епічного твору в середніх і старших класах. - Проаналізуйте один із планів-конспектів уроку з вивчення епічного твору (за власним вибором), простежте структурованість навчального матеріалу, визначте переваги і недоліки обраних вчителем методів, прийомів і видів роботи. - Розписати методику використання різних шляхів аналізу епічного твору під час вивчення запропонованих творів: <u>послідовний шлях аналізу</u> («услід за автором») – В.Винниченко «Федько-халамидник». Художня розповідь про Федька, його життя, стосунки з однолітками ; <u>пообразний шлях аналізу</u> - В.Нестайко «Тореадори з Васюківки». Образи Яви Реня та Павлуші Завгороднього; <u>проблемно-тематичний</u> – М.Гоголь «Тарас Бульба». Колізія морального й національно-культурного вибору в образах синів Тараса Бульби. - Написати конспект уроку на тему: «Джек Лондон «Жага до життя». Описи природи та їхня роль у тексті. <i>Література</i> - Гричаник Н. І. Досвід застосування методики навчання студентів-філологів шкільного аналізу епічних творів на лекційних заняттях у закладах вищої освіти. <i>Scientific and pedagogic internship «Organization of educational process in the field of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries»</i>: Internship proceedings, November 16–December 28, 2020. Wloclawek : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 38–41. - Гричаник Н. І. Методичні прийоми навчання студентів шкільного аналізу епічних творів. <i>Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова</i>. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Вип. 79. Т. 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 104–108. - Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. - Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.	4
11	Тема: Особливості вивчення драматичного твору	2

	1. Драма як рід літератури: тлумачення дефініції, походження, жанри і види драматичних творів, особливості драми. 2. Особливості читання і сприймання драматичного твору в школі. 3. Роль вступних і заключних занять при вивченні драми. 4. Аналіз драматичного твору. Основні шляхи аналізу епічного твору. Урахування сценічної природи драми як основного чинника при виборі шляху її аналізу. 5. Театрально-творча діяльність учнів у процесі вивчення драматичного твору. Інсценування в системі роботи вчителя над ідейно-тематичним змістом п'єси. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1. Опрацювати теоретичний матеріал за рекомендованими джерелами. 2. Обравши шлях аналізу драматичного твору, скласти систему запитань і завдань до аналізу однієї із сцен комедії Ж.Б.Мольєра «Міщанин-шляхтич». 3. Проаналізуйте один із планів-конспектів уроку з вивчення драматичного твору (за власним вибором), простежте структурованість навчального матеріалу, визначте переваги і недоліки обраних вчителем методів, прийомів і видів роботи. 4. Написати конспект уроку з теми (на вибір): «Т.Ібсен «Ляльковий дім» (9 клас). Література 1. Бондаренко Л. Специфіка вивчення драматичних творів на уроках української літератури. URL: https://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/908/. 2. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 3. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.	
Разом за V семестр		26
VI семестр		
Модуль 4. Методика вивчення літературознавчого матеріалу різного типу		
1	Тема: Оглядові й монографічні теми в шкільному курсі української і зарубіжної літератур 1. Призначення оглядових і монографічних тем в шкільному курсі літератури. 2. Специфіка змісту й методики вивчення оглядової теми, її інтегрований характер: - культурологічні основи вивчення оглядової теми; - організація самостійної навчальної діяльності учнів у процесі підготовки уроку літератури; - методика навчання конспектування, тестування, складання різних за структурою планів; - підготовка виступів, доповідей, рефератів. 3. Форми, методи і прийоми роботи при вивченні життя та творчості письменника. 4. Розмаїтість типів уроків з вивчення оглядових та монографічних тем. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1. Розробити систему питань і завдань для перевірки засвоєння учнями однієї із оглядових тем (на вибір студента). 2. Підготувати самостійно план вивчення однієї із оглядових тем у старших класах (на вибір студента). Охарактеризувати прийоми і види навчальної діяльності учнів. 3. Запропонувати власний конспект уроку зарубіжної літератури з вивчення біографії письменника, на якому звернутися до використання різних видів наочності. <i>1 підгрупа – Ернест Міллер Гемінгвей (1899 - 1961). Віхи життя й творчості митця. «Кодекс честі» героїв Е. М. Гемінгвея (11 клас).</i>	6

	2 підгрупа – <i>Й.В.Гете (1749 - 1832). Віхи життя та значення діяльності Й.В.Гете для світової культури (11 клас).</i> Література 1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf 2. Мещерякова Н. П. Морально-етичний аспект вивчення біографії письменника на уроках літератури. <i>Актуальні питання філології та методики викладання мов</i>. 2020. Випуск 3 (15). Ч. 2. С. 191–198. 3. Овдійчук Л. Інтеграційне вивчення біографії письменника в контексті фахової підготовки майбутніх словесників. <i>Освітні обрії</i>. 2020. №2. С. 137-140.	
2	Тема: Методика вивчення окремих тем 1. Вивчення літературно-критичних статей на уроках літератури в старшій школі. 2. Методика формування теоретико-літературних понять на уроках літератури. 3. Методичні проблеми вивчення стилю письменника. 4. Особливості вивчення мови художнього твору на сучасному уроці літератури. Завдання для підготовчого періоду: 1. За чинними шкільними програмами з літератури визначити літературно-критичні статті, які введені для текстуального і самостійного вивчення на уроках літератури у старших класах школи. 2. За чинними шкільними програмами з української та/або зарубіжної літератури визначити теоретико-літературні поняття, які повинні опанувати здобувачі освіти 5–11 класів. 3. Скласти анотацію на словник літературознавчих термінів (словник – за вибором студента). 4. Змодельовати план-конспект уроку української літератури на тему: «Микола Куліш. Життєвий і творчий шлях митця. Зв'язок із театром Л.Курбаса. Національний матеріал і вселюдські, «вічні» мотиви та проблеми у п'єсах. Сатирична комедія «Мина Мазайло» (11 клас). Література 1. Бондаренко Ю. І. Загальна модель шкільного навчання української літератури. Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2017. 392 с. 2. Вірченко Т., Жигун С., Козлов Р. Практикум з української літератури: види літературознавчого аналізу: навчальний посібник Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2021. 181 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37553/1/T_Virchenko_Posibnik_2021_IF.pdf.	4
3	Тема: Специфічні уроки української літератури 1. Уроки позакласного читання, їх мета. Типи уроків позакласного читання у 5–8, 9–10 класах. Особливості проведення уроків позакласного читання з української літератури. 2. Уроки літератури рідного краю. Завдання та специфіка проведення уроків літератури рідного краю. 3. Факультативні заняття як специфічна форма шкільної літературної освіти. Завдання та типи факультативних курсів з української літератури. Методика підготовки та проведення факультативних занять з літератури. Завдання для підготовчого періоду 1. За чинними шкільними програмами опрацювати списки рекомендованої літератури для позакласного читання. 2. Розробити план-конспект уроку літератури рідного краю (тема і клас – за вибором студента). 3. Розробити план роботи факультативного заняття або спецкурсу на I семестр (тип факультативу і клас – за вибором студента). Література	6

	1. Бондаренко Ю. І. Загальна модель шкільного навчання української літератури. Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2017. 392 с. 2. Вірченко Т., Жигун С., Козлов Р. Практикум з української літератури: види літературознавчого аналізу: навчальний посібник Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2021. 181 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37553/1/T_Virchenko_Posibnik_2021_IF.pdf.	
Модуль 5. Розвиток мовлення здобувачів загальної середньої освіти засобами художнього слова		
4	Тема: Підвищення культури мовлення засобами художньої літератури 1. Уроки розвитку зв'язного усного та писемного мовлення з літератури. 2. Система творчих робіт учнів з літератури у 5-8, 9-11 класах. Методика роботи над творчими роботами учнів. 3. Критерії оцінювання і система обліку знань, умінь і навичок учнів з української літератури. Завдання для підготовчого періоду: 1. Підібрати з фахової літератури (скласти) диференційовані завдання (варіанти творчих робіт) з літератури для розвитку усного та писемного мовлення учнів 5–8, 9–11 класів. 2. Опрацювати «Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з української та зарубіжної літератури 5–11 класи». Література 1. Богданець-Білокаленко Н., Фідкевич О. Формувальне оцінювання в контексті багатомовної освіти. <i>Український педагогічний журнал</i>. 2022. № 1. С. 30-39. 2. Гапон Л.О. Формувальне оцінювання на уроках української мови і літератури в 5-9 класах. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16585/1/gapon_1.pdf. 3. Снігерьова В. Формувальне оцінювання на уроках зарубіжної літератури. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709212/1/Снігерьова_Формувальне%20оцінювання.pdf. 4. Уліщенко В. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів із української літератури. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713	4
5	Тема: Письмові творчі роботи з літератури 1. Урок написання навчального твору, структура, методика його проведення. Твори на літературні та літературно-публіцистичні теми. 2. Урок підготовки до написання контрольного твору, урок написання контрольного твору. Структура та специфіка проведення. 3. Урок написання навчального переказу, структура, особливості його проведення. 4. Урок написання контрольного переказу, структура, методика його проведення. 5. Урок аналізу контрольного твору, контрольного переказу. Структура, специфіка його проведення. Завдання для підготовчого періоду: 1. Опрацювати обсяги та критерії оцінювання учнівських творів та переказів з літератури. Література 1. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.	4
Модуль 6. Всебічний розвиток учнів на уроках української і зарубіжної літератур		
6	Тема: Позакласна і позашкільна робота з української і зарубіжної літератур	2

	1.Зв'язок урочної й позакласної роботи з літератури в школі. 2. Постійні та епізодичні форми позакласної роботи. Участь учнів різних класів та різних вікових груп в організації та проведенні позакласних заходів із зарубіжної літератури. 3. Аналіз планів-конспектів виховних заходів із зарубіжної літератури. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1.Назвати основні напрямки і форми позаурочної діяльності учнів. 2. Розробити програму роботи гуртка із зарубіжної літератури. 3. Скласти завдання для олімпіади із літератури (клас на вибір студента). 4. Запропонувати свою систему позакласної роботи для одного із класів (на вибір студента). <i>Література</i> 1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q 4.Южакова О. Засади організації літературно-музичних заходів. <i>Дивослово</i>. 2016. №7-8. С.16-19.	
7	Тема: Позакласна робота з української і зарубіжної літератур. Види позакласної роботи з літератури 1.Масові позакласні заходи з літератури. Літературна творчість учнів. 2.Літературна творчість учнів. Методика проведення предметних олімпіад з української мови і літератури. Робота МАН. 3.Специфіка проведення предметного тижня з української мови і літератури, зарубіжної літератури. Збирання фольклору. <i>Завдання для підготовчого періоду</i> 1.Підібрати з фахової літератури (або скласти) завдання для проведення шкільної предметної олімпіади з літератури (клас – за вибором студента). 2.Скласти план проведення предметного тижня української мови і літератури. 3.Змодельовати позакласний захід з української літератури (тема, форма заходу і клас – за вибором студента). <i>Література</i> 1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 432 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf. 2. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. 3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384с. URL: https://www.google.com/search?q 4.Южакова О. Засади організації літературно-музичних заходів. <i>Дивослово</i>. 2016. №7-8. С.16-19.	2
	Разом за VI семестр	28

ЗМІСТ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Номер теми	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
VII семестр		

Модуль 2. Психолого-педагогічні засади, методи та форми викладання літератури		
1	Тема: Планування роботи вчителя зарубіжної літератури	2
Модуль 5. Розвиток мовлення здобувачів загальної середньої освіти засобами художнього слова		
2	Тема: Форми і засоби контролю знань, умінь і навичок учнів на уроках зарубіжної літератури	2
Модуль 6. Всебічний розвиток учнів на уроках української і зарубіжної літератур		
3	Тема: Інтерактивні форми, методи, прийоми і види навчальної діяльності учнів на уроці зарубіжної літератури.	4
РАЗОМ		8

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Номер теми	Перелік тем та питань самостійної роботи, їх анотація	Кількість годин
Модуль 1. Методика навчання української і зарубіжної літератур як наукова галузь. Шкільні предмети «Українська література», «Зарубіжна література»		
1	Тема: Нормативні документи 1.Опрацювати нормативні документи, необхідні вчителів-словеснику, тезисно занотувати їх основний зміст: - Концепція літературної освіти; - Концепція «Нова українська школа»; - Концепція профільного навчання.	10
2	Тема: Методика літератури як наука 1.Методика літератури у взаємодії педагогічної, психологічної і літературознавчої наук. 2. Генеза розвитку методики літератури. 3. Творчий характер методики літератури, роль учителя в її розвитку	10
3	Тема: Основні парадигми вивчення літератури в школі 1.Читацькоцентрична парадигма шкільної літературної освіти. 2. Компетентнісна парадигма шкільної літературної освіти. 3. Культурологічна парадигма шкільної літературної освіти. 4. Стратегічне значення україноцентричного підходу у навчальному процесі. 5. Методичні прийоми увиразнення українського контексту творів зарубіжної літератури.	10
Модуль 2. Психолого-педагогічні засади, методи та форми викладання літератури		
4	Тема: Актуальні проблеми сучасного уроку літератури 1.Проблема сприйняття тексту художнього твору на уроках літератури. 2.Методика «занурення» учнів у творчу лабораторію письменника, простір тексту, епоху і культуру країни автора, творчість якого вивчається. 3. Методика вивчення сприйняття тексту-оригіналу й тексту-перекладу та організація роботи з оригінальним і перекладним текстом на уроці зарубіжної літератури.	10
5	Тема: Актуальні проблеми сучасного уроку літератури 1.Компаративний аналіз на уроках зарубіжної літератури. 2. Відомі перекладацькі школи в Україні. Найвідоміші українські перекладачі творів зарубіжної літератури.	11
6	Тема: Інтегрований урок літератури 1.Проблема інтеграції навчальних дисциплін у сучасній шкільній літературній освіті. 2. Роль літератури як виду мистецтва в розвитку особистості школяра.	11

	3. Інтегрований урок, побудований на основі взаємодії мистецтв. 4. Співтворчість як основа діяльності вчителів і учнів у процесі створення уроку літератури як нового твору мистецтва.	
	Разом за V семестр	62
Модуль 3. Шкільний аналіз художнього твору		
7	Тема: Нові технології у викладанні шкільного курсу літератури 1. Проблема традицій і новаторства діяльності вчителів літератури. 2. Особистісно орієнтований підхід у навчанні школярів літератури. 3. Інноваційні технології на уроках літератури: - технологія модульно-розвивального навчання; - інформаційні технології; - ігрові технології на уроках літератури; - метод проєктів; - технологія індивідуалізації та технологізації.	7
Модуль 4. Методика вивчення літературознавчого матеріалу різного типу		
8	Тема: Оглядові й монографічні теми на уроках літератури 1. Розмаїтість типів уроків з вивчення оглядової теми: урок-лекція, урок-заочна екскурсія, урок-діалог, урок-семінар, урок-художній залік, урок-образ та ін. 2. Основні етапи вивчення монографічної теми: - уроки з вивчення біографії письменника; - уроки текстуального вивчення творів; - робота над теоретико-літературними поняттями при вивченні монографічної теми; - уроки-семінари й уроки узагальнюючого характеру; - розвиток усного і писемного мовлення учнів. 3. Специфіка аналізу художнього тексту при вивченні оглядової і монографічної теми.	8
9	Тема: Медіа в сучасному світі 1. Роль медіа в сучасному світі. 2. Головні завдання використання медіаресурсів у навчальному процесі. 3. Основний категоріальний апарат медіаосвіти. 4. Медіаграмотність як необхідна умова розвитку сучасної особистості.	7
10	Тема: Візуалізація як необхідний засіб навчання 1. Поняття про креолізований текст. 2. Різновиди креолізованих текстів. 3. Хмара слів (тегів) як різновид креолізованого тексту. 4. Кроссенс як засіб візуалізації навчального матеріалу. 5. Про «карти пам'яті» у навчальному процесі.	7
11	Тема: Технологія поліхудожнього розвитку особистості школяра на уроках зарубіжної літератури 1. Поняття «поліхудожній розвиток» особистості в психолого-педагогічних дослідженнях. 2. Поліхудожній розвиток як шлях реалізації культурологічної лінії сучасних стандартів літературної освіти в Україні. 3. Роль мистецтва в реалізації завдань поліхудожнього розвитку особистості на уроках літератури. Урок літератури як твір мистецтва.	7

	4. Урахування емоційної чуйності школярів різних вікових груп до сприйняття мистецтва в процесі створення інтегрованого уроку літератури. 5. Включення учнів у різні види художньо-творчої діяльності в процесі аналізу тексту. 6. Співтворчість і співробітництво як основа полі художнього розвитку особистості на уроках літератури.	
Модуль 5. Розвиток мовлення здобувачів загальної середньої освіти засобами художнього слова		
12	Тема: Розвиток мовлення учнів на уроках літератури 1. Мета, завдання й зміст роботи з розвитку мовлення в базовій і повній середній школі. 2. Основні види мовленнєвої діяльності учнів. Методика навчання рецензування, складання анотації, відгуку. 3. Зв'язок уроків літератури й мови у процесі розвитку мовлення учнів. 4. Удосконалення навичок монологічного й діалогічного мовлення на уроках літератури. Формування в школярів поняття про полемічне мовлення. 5. Методика роботи над творами різних жанрів у середніх і старших класах. Перевірка й аналіз творів.	4
13	Тема: Контроль і оцінка знань учнів із зарубіжної літератури 1. Недоліки і переваги традиційної системи контролю знань. 2. Методика проведення тестування із зарубіжної літератури. 3. Використання комп'ютера в організації контролю знань школярів з літератури. 4. Рейтингова система оцінювання знань. 5. Ліквідація пробілів у знаннях учнів з літератури як найважливіший напрямок діяльності вчителя-словесника.	4
Модуль 6. Всебічний розвиток учнів на уроках української і зарубіжної літератур		
14	Тема: Літературне краєзнавство як компонент літературної освіти 1. Літературне краєзнавство в школі як методична проблема. 2. Зв'язок вивчення програмового матеріалу з літератури з краєзнавством. 3. Культура, мистецтво й література рідного краю на уроках і в позакласній роботі з предмета. 4. Регіональна концепція літературної освіти школярів.	7
15	Міжпредметні зв'язки на уроках української і зарубіжної літератур 1. Зв'язок літератури з історією. 2. Зв'язок літератури з українською мовою. 3. Зв'язок літератури з іншими шкільними предметами.	7
	РАЗОМ	58

**Питання до іспиту
з методики навчання української і зарубіжної літератур
Теоретичні питання**

1. Особливості вивчення епічних творів на уроках літератури.
2. Вивчення монографічних тем на уроках літератури.
3. Шляхи аналізу художнього твору на уроках літератури.
4. Методика вивчення оглядових тем на уроках літератури.
5. Особливості вивчення ліричних творів на уроках літератури.
6. Особливості вивчення драматичних творів на уроках літератури.
7. Використання ТЗН, наочності на уроках літератури.
8. Форми позакласної роботи із літератури.

9. Українська та/або зарубіжна література як навчальний предмет в українській школі. Підручники, навчальні посібники із літератури.
10. Зміст і структура курсу літератури в українській школі.
11. Методика і прийоми викладання літератури в школі.
12. Вчитель – словесник. Організація його праці.
13. Планування роботи вчителя літератури.
14. Урок літератури. Типи і структура.
15. Активні форми викладання літератури.
16. Урок – лекція із літератури.
17. Урок – семінар із літератури.
18. Урок – диспут із літератури.
19. Нестандартний урок із літератури.
20. Читання як етап роботи з вивчення художніх творів на уроках літератури.
21. Форми, засоби контролю і оцінювання знань, умінь і навичок учнів на уроках літератури.
22. Вивчення теоретико-літературних понять на уроках літератури.
23. Логічні схеми на уроках літератури.
24. Проблемне навчання на уроках літератури.
25. Самостійна робота учнів на уроках літератури.
26. Підготовка учнів до сприймання художніх творів на уроках літератури.
27. Взаємозв'язок класної і позакласної роботи при вивченні творів літератури.
28. Складання плану-конспекту уроку із літератури.
29. Підготовка учнів до сприймання художніх творів на уроках літератури.

Практичні завдання

1. Проаналізуйте шкільну програму із літератури.
2. Зробіть рецензування шкільних підручників-хрестоматій із літератури для 5 – 8 класів.
3. Зробіть рецензування шкільних підручників із літератури для 10 – 11 класів.
4. Назвіть основні вимоги до уроків літератури.
5. Проаналізуйте уроки літератури з методичного журналу або посібника.
6. Складіть план-конспект уроку-лекції із літератури.
7. Складіть план-конспект уроку-семінару із літератури.
8. Складіть план-конспект уроку-диспуту із літератури.
9. Складіть план-конспект «нестандартного» уроку із літератури.
10. Складіть проблемні запитання до будь-якої теми з курсу літератури.
11. Складіть логічні схеми до твору будь-якого письменника з літератури.
12. Запропонуйте цікаву форму позакласної роботи із літератури.
13. Проаналізуйте конспект уроку-бесіди із літератури.
14. Складіть план роботи кабінету літератури.
15. Складіть план індивідуальної роботи з учнем, який не встигає.
16. Складіть план проведення тижня літератури.
17. Заповніть 1 сторінку шкільного журналу, проставте поточні і підсумкові оцінки.
18. Визначте мету уроку літератури з будь-якої теми.
19. Підготуйте учнів до сприймання ліричного твору (за власним вибором).
20. Складіть календарне планування роботи із літератури за однією з тем.
21. Використайте портретний живопис при вивченні біографії письменника.
22. Складіть завдання для олімпіади із літератури.
23. Складіть план-конспект вивчення оглядової теми із літератури.
24. Складіть запитання для диспуту із літератури.
25. Підготуйте усний аналіз одного з методичних журналів із літератури.
26. Проаналізуйте методичні посібники із літератури.
27. Підготуйте презентацію підручника-хрестоматії із літератури для 5 – 8 класів.
28. Проаналізуйте методичні журнали із літератури.

Творчі завдання

1. Прочитайте вірш, присвячений праці вчителя-словесника.
2. Проаналізуйте вислів про вчителя.
3. Зіставте варіанти програм, у чому їх відмінність від нової.
4. Зіставте підручники із літератури різних авторів для одного класу і висловіть свої думки.
5. Запропонуйте свій шлях удосконалення програми із літератури.

6. Висловіть свою власну думку про складники недоліків вчителя літератури.
7. Зіставте два підручники із літератури. Дайте оцінку їх науково-теоретичного рівню.
8. Назвіть недоліки і досягнення шкільних підручників із літератури.
9. Дайте власну оцінку запитанням і завданням, поданих у підручниках із літератури.
10. Висловіть власну думку відносно планування роботи вчителя літератури. Які плани обов'язкові, а без яких можна обійтися?
11. Чи згодні ви з вимогами до планів вчителя літератури?
12. Яке співвідношення роботи вчителя і учня на уроках літератури?
13. Чого слід уникати при проведенні "нестандартних" уроків літератури?
14. Яких вимог повинні дотримуватись вчителі літератури при проведенні уроку - диспуту?
15. Яких вимог повинні дотримуватись вчителі літератури при проведенні уроку-семінару?
16. Яких вимог повинні дотримуватись вчителі літератури при проведенні уроку-лекції?
17. Як вчителю необхідно працювати з методичною і науковою літературою?
18. Чи обов'язково писати плани-конспекти уроків із літератури? Обґрунтуйте свою думку.
19. Яким, на вашу думку, має бути сучасний урок літератури?
20. Як уникнути шаблону і формалізму при проведенні уроку літератури, щоб 45 хвилин стали хвилинами творчого спілкування вчителя і учня?
21. Чим відрізняється урок-читання від уроку-бесіди в старших класах?
22. Проаналізуйте досвід роботи вчителя літератури.
23. Назвіть основні якості вчителя-словесника.
24. У чому досягнення, недоліки теоретико-літературних статей, вміщених у шкільних підручниках?
25. Яка роль підручника у викладанні літератури у школі?
26. Що необхідно вчителю для підготовки до уроку?
27. У чому відмінність диспуту від дискусії?
28. Чи згодні ви із загальноприйнятими критеріями оцінювання знань і вмінь учнів? Обґрунтуйте свою думку.

**Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання)
з дисципліни «Методика навчання української і зарубіжної літератур» (V-VI
семестри)**

Загальний підсумковий бал із дисципліни визначається на основі додавання (знаходження суми) балів за всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни за двома шкалами оцінювання: 100-бальною та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Якщо здобувач вищої освіти отримує загальний бал із навчальної дисципліни не менше 60 балів, то, за згодою студента, він може бут зарахований як підсумковий семестровий балів навчальної дисципліни (екзамен, залік). Іспит складається у таких випадках: коли він є обов'язковою формою підсумкового контролю, що передбачена робочою програмою (силабусом) навчальної дисципліни; на бажання студента підвищити підсумковий бал.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (<https://drive.google.com/file/d/1njGxMP0R9IEV8G38denY5fXGZe2WDdfH/view>)

**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
з курсу «Методика навчання української і зарубіжної літератур»**

Таблиця 1

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Рівні навчальних досягнень студентів	Критерії
----------------	--	---	----------

А	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Здобувач вищої освіти: На високому рівні володіє теоретичними відомостями про специфіку методики навчання української і зарубіжної літератури як науки, знає генезу її розвитку. Вільно оперує методичними поняттями. Знає основне програмно-методичне забезпечення шкільного курсу літератури та методики навчання літератури. Розрізняє типи уроків, знає їхню структуру порівнює роки різних типів. Виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень, різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації. Працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал з методики навчання зарубіжної літератури, створює опорні матеріали (схеми, таблиці, тези тощо). Повно розкриває питання під час відповіді, спираючись на вивчений матеріал та знання з суміжних наук (психології, історії, філософії, історії української літератури, вступу до літературознавства тощо). Чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови та комунікативних ознак мовлення), аргументовано висловлює власні думки з приводу прочитаного. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами, цитатами з художнього твору, порівнює, аналізує. Повністю відповідає на додаткові запитання. Якісно і самостійно проводить методичні дослідження. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні, творчі) до практичних занять, у встановлений термін складає в повному обсязі самостійну роботу, виявляє творчий підхід. Безпомилково виконує завдання модульних контрольних робіт.
	100		
	99		
	98		
	97		
	96		
	95		
	94		
	93		
	92		
	91		
	90		

В	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Здобувач вищої освіти: У межах програми володіє теоретичними відомостями про специфіку методики навчання української і зарубіжної літератури як науки, знає генезу її розвитку. Вільно оперує методичними поняттями. Знає основне програмно-методичне забезпечення шкільного курсу літератури та методики навчання літератури. Розрізняє типи уроків, знає їхню структуру порівнює роки різних типів. Працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал, створює опорні матеріали (схеми, таблиці, тези тощо). Достатньо повно розкриває питання під час відповіді, проте допускає неточності. Чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови та комунікативних ознак мовлення) висловлює власні думки з приводу прочитаного. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами. На додаткові питання здебільшого відповідає повністю. Якісно проводить літературознавчі дослідження. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні (безпомилково), творчі (здебільшого безпомилково)) до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Якісно виконує завдання модульних контрольних робіт.
	89		
	88		
	87		
	86		
	85		
	84		
	83		
	82		
С	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Здобувач вищої освіти: Володіє загальними теоретичними відомостями про специфіку методики навчання української і зарубіжної літератури як науки, знає генезу її розвитку. Вільно оперує методичними поняттями. Знає основне програмно-методичне забезпечення шкільного курсу літератури та методики навчання літератури. Розрізняє типи уроків, знає їхню структуру порівнює роки різних типів. Працює з різними джерелами інформації, узагальнює теоретичний матеріал, створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Достатньо повно розкриває питання під час відповіді. Здебільшого чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови та комунікативних ознак мовлення) висловлює власні думки з приводу прочитаного, однак не завжди ілюструє теоретичний матеріал прикладами. На додаткові питання відповідає не повністю. Проводить літературознавчі дослідження, однак потребує консультації викладача. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні (безпомилково), творчі (за аналогію до виконаних колективно)) до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Допускає окремі незначні помилки під час виконання модульних контрольних робіт.
	81		
	80		
	79		
	78		
	77		
	76		
	75		
	74		

D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Здобувач вищої освіти: Володіє загальними теоретичними відомостями про специфіку методики навчання української і зарубіжної літератури як науки, знає генезу її розвитку. Однак не завжди може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті теоретичні знання. Загалом оперує методичними поняттями, однак обмежено послуговується ними. Володіє окремими навичками різних видів аналізу художнього твору, однак не завжди може практично реалізувати їх. Відчуває певні труднощі під час типології уроків літератури. За допомогою викладача виконує це завдання. Висловлює власні думки з приводу прочитаного, однак не ілюструє теоретичний матеріал прикладами. На додаткові питання відповідає не повністю. Проводить методичні дослідження з допомогою викладача. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні) частково й здебільшого за аналогію до опрацьованих колективно. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Модульні контрольні роботи виконує, допускаючи суттєві помилки.
	73		
	72		
	71		
	70		
	69		
	68		
	67		
	66		
	65		
	64		
E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній	Здобувач вищої освіти: Частково володіє загальними теоретичними відомостями про специфіку методики навчання літератури як науки. Однак не може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті теоретичні знання. Механічно відтворює основні методичні поняття, обмежено послуговується ними. Має труднощі в опрацюванні різних джерел інформації, у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Лише частково розкриває питання під час відповіді. На додаткові питання не відповідає або відповідає не повністю. Проводить літературознавчі дослідження лише з допомогою викладача. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні) за аналогією до виконаних колективно, однак допускає багато помилок. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Модульні контрольні роботи виконує, користуючись опорними матеріалами і допускаючи суттєві помилки.
	63		
	62		
	61		
	60		
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Здобувач вищої освіти: Поверхово і фрагментарно відтворює загальні теоретичні відомості про особливості методики навчання літератури як науки. Не може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті теоретичні знання. Не оперує основними методичними поняттями. Здебільшого не опрацьовує рекомендовані джерела інформації.

			Не створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Робить принципові помилки у відповідях, поверхово розкриває основні питання. Не відповідає на додаткові питання. Не проводить методичні дослідження. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні) лише за аналогією до виконаних колективно, допускаючи багато помилок. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Допускає грубі помилки під час виконання модульних контрольних робіт.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Здобувач вищої освіти: На низькому рівні володіє загальними теоретичними відомостями про специфіку методики навчання літератури як науки Не може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати теоретичні знання. Не опрацьовує рекомендовані джерела інформації. Не створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Не завжди може поверхово розкрити питання під час відповіді. Не здійснює методичні дослідження. Не виконує завдання для самопідготовки до практичних занять. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує завдань модульних контрольних робіт.

Загальний підсумковий бал з дисципліни визначається на основі додавання балів, які отримує здобувач вищої освіти за:

- Поточну роботу на практичних заняттях;
- Виконання завдань для самостійної роботи студентів;
- Модульний контроль.

У межах навчальної дисципліни «Методика навчання української і зарубіжної літератур» визначається вага кожного вищезазначеного виду робіт – максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виконання кожного виду роботи.

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни «Методика навчання української і зарубіжної літератур» продемонстровано в таблицях

Таблиця 1
V семестр

Практичні заняття													Лабораторна робота	Самостійна робота			Модульний контроль		Формальний контроль - залік
Максимальна кількість балів - 65													Максимальна кількість балів - 5	Максимальна кількість балів - 24			Максимальна кількість балів - 6		Максимальна кількість балів - 0
ПР №1	ПР №2	ПР №3	ПР №4	ПР №5	ПР №6	ПР №7	ПР №8	ПР №9	ПР №10	ПР №11	ПР №12	ПР №13	ЛР 1	СР №1	СР №2	СР №3	МК №1	МК №2	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	8	8	8	3	3	

Таблиця 2
VI семестр

Практичні заняття														Лабораторні роботи			Самостійна робота		Модульний контроль		Форма контролю	
Максимальна кількість балів - 56														Максимальна кількість балів - 12			Максимальна кількість балів - 10		Максимальна кількість балів - 12		Іспит	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	6	6	10

І семестр

Оцінювання практичних і лабораторних занять (1-5 балів)

Студент отримує **1 бал**, якщо демонструє лише фрагментарні знання і виконує завдання частково. Розпізнає тему заняття, називає окремі методичні терміни (урок, мета, метод, прийом), але не пояснює їх або пояснює неправильно; погано орієнтується в специфіці зарубіжної літератури (переклад, культурний контекст, автор/епоха). Виконує завдання лише за детальними підказками; не вміє сформулювати мету й очікувані результати; не може запропонувати адекватні запитання/вправи до твору або робить це випадково. Не має сформованої методичної логіки; матеріали не підготовлені або мінімальні; відповіді короткі, непослідовні.

Студент отримує **2 бали**, якщо має базове уявлення про тему, але застосовує знання нестійко. Знає частину ключових понять і може коротко їх відтворити; розуміє загальну мету вивчення зарубіжної літератури, але плутає етапи роботи з текстом (до читання/під час/після), поверхово розуміє роль контексту та перекладу.

Уміння: виконує більшість завдань, але з помилками; пропонує 1–2 прийоми/вправи, часто шаблонні; приклади запитань переважно репродуктивні («хто? що? коли?»), без інтерпретації. Потребує постійного коригування викладача; слабо аргументує вибір методів; є методичні недоліки (невідповідність віку, меті, часу уроку).

Студент отримує **3 бали**, якщо впевнено відтворює базову теорію і здатен виконати типові методичні завдання. Коректно пояснює основні поняття (мета, очікувані результати, методи, прийоми, форми роботи); розуміє специфіку зарубіжної літератури: необхідність культурного/історичного контексту, роль перекладу, жанрові особливості, міжтекстові зв'язки. Складає простий фрагмент плану уроку або методичний сценарій (етапи роботи з твором); добирає доречні завдання до тексту (не менше 4–6) і 2–3 запитання інтерпретаційного рівня; може запропонувати форму роботи (пара/група). Працює самостійно, але рішення здебільшого «за зразком»; аргументація коротка; оцінювання або не прописане, або дуже загальне.

Студент отримує **4 бали**, якщо демонструє методичну грамотність і вміє проектувати діяльність учнів з урахуванням результатів навчання.

Системно розуміє методику викладання зарубіжної літератури; розрізняє рівні читачкої діяльності (розуміння - інтерпретація - оцінювання); знає прийоми роботи з контекстом (епоха, культура, біографія, інтермедіальність), принципи добору перекладу та цитування. Формулює конкретні очікувані результати; добирає різнорівневі завдання (репродуктивні, аналітичні, інтерпретаційні, творчі); логічно вибудовує етапи заняття; передбачає типові труднощі учнів і пропонує опори (словничок, цитатник, схему, план відповіді). Додає елементи формуального оцінювання (критерії успіху, коротке самооцінювання/взаємооцінювання). Аргументує вибір методів; мовлення професійне й чітке; матеріали оформлені охайно та придатні для використання.

Студент отримує **5 балів**, якщо демонструє готовність самостійно провести фрагмент уроку/практичного заняття та обґрунтувати кожен методичний крок.

Глибоко розуміє специфіку зарубіжної літератури як предмета: діалог культур, порівняльний підхід, інтертекст, переклад як інтерпретація, робота з рецепцією; добре орієнтується в методах аналізу художнього твору (образи, конфлікт, проблематика, наратив, символіка) та в сучасних підходах (компетентнісний, діяльнісний, читачоцентричний). Розробляє повноцінний методичний продукт (мініурок/фрагмент

уроку/сценарій роботи з твором) із таймінгом, логікою переходів і варіативністю (2 способи організації дискусії/аналізу/творчої роботи). Дає якісні інтерпретаційні запитання, вимагає опори на текстові докази, організовує дискусію й аргументацію. Вбудовує прозоре оцінювання (рубрика/дескриптори) і приклад змістовного зворотного зв'язку («що вдалося-що покращити-наступний крок»).

Демонструє самостійність, точність термінів, академічну доброчесність (коректні посилання, відсутність запозичень), готовність до реального класу.

Оцінювання самостійної роботи (1-8 балів)

Студент отримає **1 бал**, якщо робота виконана частково або формально (є лише фрагменти), не дотримано вимог завдання, багато помилок, немає структури. Термінологія відсутня або вжита неправильно. Приклади (завдання/запитання/план) відсутні або непридатні для використання на уроці.

Студент отримає **2 бали**, якщо робота виконана переважно, але поверхово: є спроба структури, однак бракує важливих компонентів (наприклад, не вказано клас, мету, очікувані результати, етапи роботи з текстом - якщо це вимагалось). Теоретична частина переказова, без методичного застосування. Приклади шаблонні або не відповідають твору/віку.

Студент отримає **3 бали**, якщо робота виконана повністю, але з помітними недоліками. Є основні поняття і терміни, проте пояснення загальні. Практична частина є (наприклад, 4-6 запитань до твору/фрагмент уроку/прийоми), але переважають репродуктивні завдання, мало аналізу й інтерпретації. Логіка «мета-завдання-результат» не завжди витримана. Посилання на джерела або відсутні, або оформлені випадково.

Студент отримає **4 бали**, якщо робота структурована і методично прийнятна. Є конкретизація: клас/тема/вір (якщо потрібно), мета, очікувані результати, логіка етапів роботи з текстом (до читання-під час-після). Подано різні типи завдань (репродуктивні + аналітичні/інтерпретаційні). Видно розуміння специфіки зарубіжної літератури: контекст епохи/культури, роль перекладу, міжкультурні зв'язки. Є висновок. Посилання на джерела наведені, але без ідеальної точності.

Студент отримає **5 балів**, якщо робота методично грамотна і практично цінна. Завдання підбрані різнорівневі (розуміння - аналіз - інтерпретація - оцінювання/творчість). Є аргументація: чому обрано саме ці прийоми (дискусія, робота з цитатою, порівняння перекладів, інтертекст, інтермедіальність). Передбачено типові труднощі учнів і запропоновано опори (словничок, цитатник, схема аналізу, план відповіді). Джерела використано коректно, робота оригінальна.

Студент отримає **6 балів**, якщо робота показує системне методичне мислення. Окрім якісних завдань, студент додає елементи оцінювання: критерії успіху, чек-лист або коротку рубрику для відповіді/есе/дискусії. Є диференціація (варіанти завдань для різних рівнів учнів або вибір завдання). Продумано організацію роботи (індивідуально/пари/групи) і час. Є короткий сценарій учительських реплік/інструкцій або алгоритм проведення обраного прийому.

Студент отримає **7 балів**, якщо робота виконана як «майже готовий урок/модуль». Є логіка заняття з послідовністю етапів, конкретними видами діяльності учнів, матеріалами (картки/таблиці/питання/інструкції). Присутні сучасні методики: проблемні запитання, робота з доказами з тексту, фасилітація дискусії, порівняльний аналіз (у т.ч. перекладів), культурологічний коментар без перевантаження фактами. Формувальне оцінювання не формальне: є приклади зворотного зв'язку («що вдалося - що покращити - наступний крок»), самооцінювання/взаємооцінювання.

Студент отримає **8 балів**, якщо робота є зразковою за змістом і оформленням та демонструє готовність до реального викладання. Студент:

- чітко визначає мету й вимірювані очікувані результати;
- пропонує варіативний дизайн (2 альтернативні прийоми/сценарії для одного етапу або різні траєкторії завдань);

- забезпечує міжкультурний і міжтекстовий аналіз, але з опорою на текст (цитати, епізоди, деталі);
- надає повний комплект матеріалів для учня (завдання, опори, критерії) і для вчителя (сценарій, ключі/очікувані відповіді, типові помилки учнів і способи корекції);
- демонструє академічну доброчесність (коректні посилання, відсутність запозичень), грамотність і чітке оформлення.

Оцінювання модульної контрольної роботи (1-3 бали)

Студент отримує **1 бал**, якщо робота показує лише часткове засвоєння модуля.

Студент дає хоча б частину відповідей, але вони короткі, неповні або з помилками; плутає терміни (мета, метод, прийом, результат навчання); не показує чіткої методичної логіки. У практичному завданні є лише спроба: наприклад, наведено 1–2 запитання до твору без пояснення, або подано фрагмент плану уроку без мети/результатів. Відсутнє або дуже слабе обґрунтування, завдання можуть не відповідати віку учнів чи змісту твору.

Студент отримує **2 бали**, якщо робота загалом виконана і містить правильні методичні рішення, але без глибини або з окремими недоліками. Студент правильно відповідає на більшість теоретичних запитань, вживає основні терміни коректно. Практичну частину виконує повністю: формулює мету або очікуваний результат, пропонує доречні завдання/запитання до художнього твору (не менше 3-4), визначає базові етапи роботи з текстом (до читання - під час - після). Враховує хоча б один елемент специфіки предмета (контекст епохи/культури або роль перекладу), але аргументація коротка, можливі дрібні методичні помилки чи недостатня конкретика.

Студент отримує **3 бали**, якщо робота виконана без суттєвих помилок і демонструє впевнене застосування методики. Студент дає точні й логічні відповіді на всі частини контрольної, правильно використовує терміни та показує розуміння методичної логіки «мета → результат → діяльність учнів → завдання → оцінювання». Практична частина містить конкретний методичний продукт: чітко визначено клас/етап навчання (якщо це потрібно), сформульовано конкретні очікувані результати, запропоновано різнорівневі завдання (на розуміння, аналіз, інтерпретацію, оцінювання/творчість), передбачено організацію роботи (індивідуально/пари/групи). Обов'язково враховано специфіку зарубіжної літератури: подано культурний/історичний контекст без перевантаження, зазначено роль перекладу (або порівняння перекладацьких рішень), є опора на текстові докази (цитати/епізоди). Додано мінімальний елемент оцінювання (критерії успіху або короткий чек-лист/рубрика) і зроблено короткий висновок.

II семестр

Оцінювання практичних і лабораторних занять (1-4 бали)

1 бал (мінімальний рівень).

Студент має фрагментарні уявлення про тему практичного заняття; називає окремі терміни (урок, мета, метод, прийом), але пояснює неточно або плутає. Слабко орієнтується у специфіці предмета (іншомовний/перекладний текст, культурний контекст). Виконує завдання лише частково і переважно за підказками; не може чітко сформулювати мету/очікувані результати; пропонує 1–2 запитання чи завдання до твору, які часто є випадковими або лише на відтворення змісту.

Відсутня методична логіка (немає послідовності «мета - діяльність - результат»); матеріали не підготовлені або мінімальні; відповіді короткі, непослідовні.

2 бали (достатній базовий рівень).

Студент розуміє основні поняття теми і може їх відтворити; загалом орієнтується в етапах роботи з текстом (до читання - під час - після), але пояснює поверхово. Знає, що для зарубіжної літератури важливі контекст і переклад, але не завжди вміє це застосувати.

Уміння: виконує більшість завдань практичного; складає простий план фрагмента уроку або пропонує 3-4 доречні завдання/запитання до твору; може обрати форму роботи (індивідуально/пари/групи), але без чіткого обґрунтування.

Частково аргументує вибір методів; допускає помилки (невідповідність віку, завдань до результатів), але здатен їх виправити після зауважень.

3 бали (високий рівень).

Студент впевнено володіє термінами, розуміє специфіку викладання зарубіжної літератури (діалог культур, контекст, роль перекладу, інтертекст/інтермедіальність). Розрізняє завдання на розуміння, аналіз та інтерпретацію.

Уміння: проєктує змістовний фрагмент уроку: формулює мету й конкретні очікувані результати, добирає 5-7 різнорівневих завдань (не лише репродукція, а й аналіз/інтерпретація/аргументація), пропонує прийоми роботи з текстом (коментоване читання, робота з цитатою, дискусія, «літературне коло» тощо). Враховує контекст і/або переклад у завданнях. Аргументує методичні рішення, логічно вибудовує етапи діяльності учнів, добирає опори (словничок, схема аналізу, цитатник), демонструє професійне мовлення та охайне оформлення матеріалів.

4 бали (відмінний рівень, максимальний).

Студент демонструє системне методичне мислення та глибоке розуміння предмета: переклад як інтерпретація, культурологічний коментар без перевантаження, прийоми міжкультурного та порівняльного аналізу, робота з рецепцією, доказовість інтерпретації (опора на текст). Уміння: створює майже готовий до проведення сценарій практичного/фрагмента уроку з чіткою логікою: «результати - діяльність - доказ навчання - оцінювання». Пропонує варіативність (2 альтернативні прийоми або різні траєкторії завдань для учнів різного рівня), передбачає типові труднощі та способи підтримки. Вбудовує елементи формувального оцінювання: критерії успіху/коротка рубрика, самооцінювання/взаємооцінювання, приклад змістовного зворотного зв'язку.

Навички: працює самостійно, чітко й переконливо презентує рішення; матеріали придатні для реального уроку; дотримується академічної доброчесності та професійної культури мовлення.

Оцінювання самостійної роботи (1-5 балів)

1 бал (мінімальний рівень).

Студент отримає 1 бал, якщо самостійна робота: виконана частково або формально; не дотримано вимог завдання (бракує обов'язкових елементів); немає чіткої структури. Термінологія вжита неправильно або відсутня. Практичний продукт (план уроку/завдання до твору/прийом роботи) або відсутній, або непридатний для реального використання.

2 бали (низький рівень).

Студент отримає 2 бали, якщо самостійна робота виконана в основному, але поверхово. Є структура, проте не вистачає важливих компонентів (наприклад: не вказано клас/тему, не сформульовано мету або очікувані результати; не прописано етапи роботи з текстом). Завдання/запитання здебільшого репродуктивні (лише на відтворення змісту), мало аналізу та інтерпретації. Специфіка зарубіжної літератури (контекст, переклад, діалог культур) майже не врахована. Є помилки, але видно, що студент працював самостійно.

3 бали (достатній рівень).

Студент отримає 3 бали, якщо самостійна робота виконана повністю й відповідає темі. Є зрозуміла структура (назва, мета, основна частина, висновок). Термінологія вжита переважно правильно. Подано реальні методичні матеріали: наприклад, 4-6 запитань і 2-3 завдання до твору, або фрагмент плану уроку з етапами роботи (до читання - під час - після). Враховано хоча б один важливий елемент специфіки предмета: короткий культурний контекст або робота з перекладом. Однак рішення здебільшого шаблонні, аргументація мінімальна, критерії оцінювання не прописані або подані дуже загально.

4 бали (високий рівень).

Студент отримає 4 бали, якщо самостійна робота методично грамотна і практично цінна. Чітко визначено (за потреби): клас, твір/тема, мета й конкретні очікувані результати. Завдання різнорівневі: на розуміння, аналіз, інтерпретацію, аргументацію/творчість. Продумано організацію діяльності учнів (індивідуально/пари/групи) та наявні опори

(словничок, цитатник, схема аналізу, план відповіді). Специфіка зарубіжної літератури врахована змістовно: контекст подано коротко й доречно, або є елемент порівняння перекладів/міжкультурних паралелей. Є короткі критерії оцінювання або чек-лист до відповіді/есе.

5 балів (відмінний рівень, максимальний).

Студент отримає 5 балів, якщо самостійна робота виглядає як готовий методичний матеріал для уроку/заняття. Є чіткий «сценарій» (або детальний фрагмент): етапи, інструкції, приклади запитань, завдання з наростанням складності, час/послідовність, очікувані відповіді або ключі (де доречно). Є варіативність або диференціація (завдання для різних рівнів учнів або вибір траєкторії). Формувальне оцінювання подано не формально: критерії успіху, самооцінювання/взаємооцінювання, приклад змістовного зворотного зв'язку. Специфіка предмета опрацьована глибше: переклад як інтерпретація, культурологічний коментар, порівняльний/міжкультурний аналіз з опорою на текстові докази (цитати/епізоди). Робота охайна, логічна, оригінальна, з дотриманням академічної доброчесності (коректні посилання, без копіювання).

Оцінювання модульної контрольної роботи (1-6 балів)

Студент отримує **1 бал**, якщо робота виконана частково або формально. Що показує студент: дає лише окремі відповіді, частина завдань пропущена; плутає базові терміни (мета, результат, метод, прийом, етапи роботи з текстом); практичне завдання (якщо є) не виконане або непридатне для уроку (немає логіки, невідповідність віку/теми).

Студент отримує **2 бали**, якщо робота виконана більше, ніж наполовину, але з помітними помилками. Що показує студент: відповіді короткі, часто неповні; теорія відтворена поверхово, без пояснення; у практичній частині є 1–2 доречні ідеї (кілька запитань/завдань), але вони переважно репродуктивні; специфіка зарубіжної літератури майже не врахована (контекст/переклад згадані формально або не згадані).

Студент отримує **3 бали**, якщо робота виконана повністю і загалом правильно. Що показує студент: базові терміни вживає правильно; дає правильні відповіді на більшість теоретичних запитань; практичне завдання виконане: є мета або очікуваний результат, є етапи роботи з текстом (до читання - під час - після), наведено 3-5 доречних запитань/вправ; враховано хоча б один елемент специфіки предмета (короткий культурний контекст або згадка про переклад).

Студент отримує **4 бали**, якщо демонструє не лише знання, а й уміння методично мислити. Що показує студент: теоретичні відповіді логічні та достатньо повні; практичне рішення узгоджене: мета/результати відповідають завданням; завдання різні за типом: не тільки «відтворення», а й аналіз/інтерпретація/аргументація (5-7 завдань або запитань); враховано специфіку зарубіжної літератури змістовно: доречний культурний/історичний контекст, або завдання, що працює з перекладом, або міжкультурні паралелі; відповідь охайна, структурована.

Студент отримує **5 балів**, якщо робота майже без помилок і є практично цінною. Що показує студент: чітко формулює очікувані результати (що учні навчаться робити); пропонує систему завдань із логікою наростання складності (розуміння → аналіз → інтерпретація → оцінювання/творчість); передбачає організацію діяльності учнів (пари/групи, дискусія, робота з цитатами), дає короткі інструкції; додає мінімальний елемент оцінювання: критерії успіху/чек-лист/мінірубрику до відповіді або есе; переклад/контекст/діалог культур враховані чітко, не формально.

Студент отримує **6 балів**, якщо робота демонструє повну готовність до практичного застосування. Що показує студент: точні й повні відповіді на теорію без істотних помилок;

практична частина - як готовий методичний продукт: чітка логіка «результати → діяльність учнів → завдання → доказ навчання → оцінювання»;
завдання різнорівневі, продумані, з опорою на текстові докази (епізоди/цитати), можливі альтернативні варіанти (для сильніших/слабших);
інтегровано специфіку предмета на високому рівні: переклад як інтерпретація (наприклад, елемент порівняння перекладацьких рішень), культурологічний коментар, міжкультурні зв'язки; є формувальне оцінювання (критерії + приклад зворотного зв'язку або самооцінювання); робота охайна, логічна, виконана доброчесно.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Вірченко Т., Жигун С., Козлов Р. Практикум з української літератури: види літературознавчого аналізу: навчальний посібник Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2021. 181 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37553/1/T_Virchenko_Posibnik_2021_IF.pdf
2. Грицак Н. Р. Теорія і методика жанрового аналізу малих епічних і ліро-епічних різнонаціональних художніх творів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 400 с.
3. Дмитренко К. А. Інноваційні методи викладання зарубіжної літератури. Харків : Основа, 2018. 92 с.
4. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури. К., Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. 380 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31593>
5. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія. К., 340с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31359>
6. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий дім «Слово». 432 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf>
7. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.
8. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт. 384 с. URL: <https://www.google.com/search?q>
9. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. Тернопіль: Підручники і посібники. 143 с. URL: <https://knygy.com.ua/index.php?productID=9789660707160>
10. Удовиченко Л. М. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи: монографія. Київ, 2020. 352 с.
11. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2021.
12. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навчальний посібник. К.: Кондор. 316 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/437729.pdf

Періодичні фахові видання

1. Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. К.: Видавничий дім «Всесвіт». URL: <http://vsesvit-journal.com>
2. Всесвітня література в сучасній школі: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. К.: РА «Освіта України».
3. Всесвітня література в школах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. К.: Педагогічна преса.
4. Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал. К.: Антросвіт. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/zlvsh/index
5. Всесвітня література та культура: науково-методичний журнал. К.: Антросвіт.
6. Зарубіжна література: науково-методична газета. К.: Шкільний світ. URL: <http://literatura@1veresnya.com.ua>
7. Зарубіжна література в школі: науково-методичний журнал. Харків : Основа.
8. Слово і Час: науково-теоретичний журнал. – К.: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України. URL: <http://www.slovoichas.in.ua>

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва. URL: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей. URL: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей. URL: <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література). URL: <http://ukrlib.com>.
6. Бібліотека українського центру. URL: <http://ukrcenter.com>.
7. Дитячий сайт «Казкар». URL: <http://kazkar.at.ua/>